

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 41 (3212) 2011 OCTOBER • SPALIS 12 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$2

Dėkingumas

Švenčiame Padėkos dieną, džiaugiamės šventiniu ilguoju savaitgaliu. Ir galimas dalykas, kad šitų gerų trijų dienų užsiėmimuose nebelieka nė minutės laiko ramiai pagalvoti apie dėkingumą: kam, kodėl, kaip?

DĖKINGUMAS yra dorybė. Lietuviškasis “ačiū” ne tik puošia kalbą, bet ir asmenį, kuris tą žodį ištaria. Dėkoti yra svarbiau negu prašyti. O prašyti, gauti ir nedėkoti – tai jau sunkiau besuprantamas elgesys šalyse, kur veikia normalūs tarpusavio santykiavimo ryšiai. Tikintieji krikščionys savo padėką pasaulio ir visatos Kūrėjui yra įpratę išreikšti specialiomis maldomis bei gėrybių pasidalinimu. Tai geras paprotys dėkojimą už gaunamas gėrybes išreikšti artimo atjautimu, didesniu dėmesiu į tuos, kuriems gyvenimas skiria mažesnę tų gėrybių dalį. Gražu, kai kas Padėkos dienos proga savo dėkingumą išreiškia finansine parama institucijoms, kuriose dirba gerų žmonių-savanorių būreliai. Šiauresnėje apimtyje vaikai dėkoja tėvams už meilę, globą, patarimus; tėvai dėkoja vaikams už artumą ir pagalbą. Dažniausiai tos padėkos išreiškiamos simboliniais ženklais, vis dėlto kylančiais iš širdies gelmių. Ir tai viena iš kilniausių apraiškų, palaikančių ir stiprinančių šeimos narių santykius, nes bežodė širdies kalba yra pats geriausias atsakymas į klausimą, kas yra meilė. O dėkingumas kaip tik šioje vietoje atlieka gana svarbų vaidmenį. Juo daugiau dėkingumo, juo daugiau meilės. Dėkingumo jausmas normaliai auga (ar turi augti) su žmogaus augimu nuo pat mažų dienų. Jei vaikas ugdomas nekreipiant dėmesio į dėkingumo reikšmę, sunkiau tikėtis, kad auklėtinis tinkamai suprastų padėkos reikšmę. O kai pasaulį valdo nedėkingi vadai, ir jiems, ir aplink juos kitiems tematomas visagalybės troškimas.

DĖL to visagalybės troškulio Neronas degino Romą, Stalinas klausė, kiek popiežius turi divizijų, Hitleris dėjosi visažinančiu genijumi. O kiek šiandien vadų ir vadukų, siekiančių galios valdyti, gauti, su nieku nesiskaityti, vaidinti viršžmogius? Ir niekam – ačiū. Tokiems tas žodis bausis, nes reiškia nuolankumą, priklausymą kam kitam. Be dėkingumo jie bent taip gali jaustis visagaliai, kuriems kiti turi dirbti, tarnauti, dėkoti. Tik ne jie. Tokia išdidi laikysena yra pavojinga ne tik didžiūnams ir aukštuomenę pasiekusiems, bet ir kiekvienam žmogui, ypač tiems, kurie lengva ranka atmeta nuostatą, kad pirmoji mintis turi būti apie kitus, o tik antroji apie save. O tie, kuriems ši nuostata yra vertybė – dėkingi ir už kiekvieną galimybę savanoriškai jungtis į užsiėmimus, naudingus tautai ir žmonijai. Šia proga itin minėtini kariai-savanoriai, partizanai ir visi kiti laisvės kovotojai. Prie jiems pagerbti statomų paminklų, pomirtinių apdovanojimų ir kitų jų atminimą palaikančių žymių turėtume kiekvienas jungtis savo padėkomis, jas išreiškiant maldomis, aukomis bendriems tautos reikalams bei gilesniu pamąstymu, ką tėvynės mylėtojų savanorystė yra padariusi ir kokią reikšmę ji yra palikusi šiai dienai ir ateičiai. Padėka priklauso ir įvairių sričių geradariams, aukotojams, rėmėjams, daugeliui nežinomų ir net neminimų eilinių žmonių, kurie savo pasiaukojimu kūrė ir kuria amžinos vertybės pavyzdžius, rodė siektinus tikslus. Dėkingumo apimtis yra tokia didelė, kokia didelė yra ir visa žmonija. Kiekviename pasaulio kampelyje kas nors kasdien vyksta, už ką reikėtų dėkoti. Ir mūsų Lietuva spindi reikšmingu žiburėliu, kuris turėtų būti matomas ir nutolusiems nuo jos. ČS

Lietuvos kankinių parapijos metinė šventė

Lietuvos kankinių parapijos metinė šventė-atlaidai š.m. rugsėjo 25 dieną Mississauga, ON. Viršuj – procesija, atžygiavusi į Šv. Jono lietuvių kapines; apačioj – iškilmingas Mišias koncelebruoja prel. Jonas Staškevičius, klebonas kun. Vytautas Staškevičius ir prel. Edmundas Putrimas; dešinėj – už ilgametę reikšmingą veiklą apdovanojimus priėmęs Jonas Andrulis Ntrs. K. Poškaus

IRENA ROSS

Ši “bobų vasaros” oru pasidabinusi sekmadienio popietė savo jaukia šiluma palaimino Mississaugoje įsikūrusios (iš pradžių gyvavusios Toronte) parapijos tradicinę 83-čią metinę šventę, kuri rugsėjo 25 d. pradėta 3 v.p.p. su dalyvių eiseną į šalia esančias Šv. Jono kapines. Pasiekus kapinių atvirąją koplyčią, buvo visų drauge pasimelsta prie prel. Jono Staškevičiaus išstatyto Švenčiausiojo, tuoj po to sugrįžtant į šventovę Mišioms, kurias koncelebravo klebonas kun. Vytautas Staškevičius, prel. Edmundas Putrimas, prel. Jonas Staškevičius ir diakonas Kazimieras Ambrozaitis. Prie Mišių iškilmingumo prisidėjo parapijos choro, vadovaujamo Darijaus Špakausko, giesmių atlikimas. Evangelijos skaitymą atliko diako-

Parapijos renginių sekcijos pirmininkė Dalia Ažubalienė, programos vedėja

nas Ambrozaitis; pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. V. Staškevičius.

Pasibaigus religinei daliai šventovėje, visi sugužėjo į Anapilio salę, kurioje prasidėjo bendravimas prie keturių asmenų kapelos, vad. Danos Biskienės, atliekamų linksmų

melodijų. Po to tęsėsi programa su trumpu sveikinimu, tartu parapijos tarybos pirmininko Rimo Paulionio.

Tuoj po to perduota tolesnė programos eiga parapijos renginių sekcijos pirmininkei Daliai Ažubalienei, kuri dalyviams pirmiausia pristatė garbės svečius. Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Juozapui Marijai Žukauskui, OFM, negalint dalyvauti, buvo perskaitytas jo atsiųstas sveikinimas. D. Ažubalienė šia proga išryškino Anapilio salės ir priestatų svarbą parapijos ir lietuvių bendruomenės kasdienybėje: čia repetuoja tautinių šokių grupė “Gintaras” ir choras “Gintarėliai”, čia sportuoja Anapilio krepšinio komandos, čia įsikūręs savaitraštis *Tėviškės žiburiai* bei lietuvių muziejus-archyvas ir Prisikėlimo kredito kooperatyvo skyrius.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Moteris šeimoje ir visuomenėje – 2 psl.

Ar reikia politinių partijų? – 3 psl.

Neetiška ir nedora – 5 psl.

Poezijos šventė Sūkurių kaime – 8 psl.

Nenuleisti kovos vėliavos – 10 psl.

Diena be automobilio – ar įmanoma Toronte? – 12 psl.

ES premija – Lietuvos moksleiviui – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“
Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). *USA* – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Kun. doc. dr. Kęstutis Ralys (antras iš dešinės) dvigubo jubiliejaus šventėje š.m. rugsėjo 8 d. Pagerbtas ir apdovanotas sukaktuvininkas prieš 10 metų Vilniuje įsteigė Šv. Juozapo (Pilaitėje) parapiją ir prieš 22 metus rugsėjo 8 d. Vilniaus arkikatedroje arkivyskupo tremtinio Julijono Steponavičiaus išventintas kunigu

RELIGINIAME GYVENIME

Europos vyskupų konferencijų (EVK) tarybos generalinė asamblėja posėdžiavo Albanijos sostinėje Tiranoje rugsėjo 29 – spalio 3 d.d. Susirinkime buvo išrinkta vadovybė ateinančioms penkeriems metams. Pirmininku antrą kartą perrinktas vengrų kardinolas Peter Erdo, vicepirmininkais išrinkti kardinolai Angelo Bagnasco ir Jozefas Michalikas, atitinkamai Italijos ir Lenkijos vyskupų konferencijų pirmininkai. Į EVK tarybą buvo priimta nauja narė – bizantiškojo rito rusėnų katalikų Bažnyčia, pagal Rytų Bažnyčių kongregacijos pasiūlytą formulę. Nuo šiol EVK taryba yra sudaryta iš 33 kontinentinių vyskupų konferencijų pirmininkų ir keturių ganytojų, kurie konferencijoms nepriklauso: Liuksemburgo, Monako ir Kipro maronitų arkivyskupų bei Kišiniovo vyskupo. Šių metų susirinkimo tema buvo naujasis evangelizavimas.

Biblijos ir senųjų kultūrų tyrinėtojas Izraelio muziejus paskelbė gerą žinią: nuo šiol keli vadinamieji Negyvosios jūros rankraščiai pasiekiami interneto tinklalapyje skaitmeniniu pavidalu, su tekstiniais ir vaizdiniais paaiškinimais anglų kalba. Negyvosios jūros rankraščiais vadinamas maždaug 900 dokumentų rinkinys, surinktas aplink Negyvąją jūrą esančiose olose praėjusio šimtmečio viduryje. Šiuo metu rankraščiai pasklidę po visą pasaulį muziejuose ir privačių kolekcininkų rankose. Izraelio muziejaus tinklalapyje iš viso paskelbti penki rankraščiai, atrinkti pagal svarbą, įdomumą, išsilikimą ir dydį. Jie suskaitmeninti su labai aukšta rezoliucija, kad tyrinėtojai juos pasididinė maty-

tų mažiausias detales. Šie rankraščiai, datuojami nuo 150 metų prieš Kristų iki 70 metų po Kristaus, yra didelės religinės ir istorinės vertės.

50 Lietuvos nevyriausybinių organizacijų, susirūpinusių dėl seime kylančių iniciatyvų atšaukti alkoholio reklamos panaikinimą nuo 2012 m. sausio 1 d., surengė spaudos konferenciją rugsėjo 20 d. Vilniuje. Dalyvavo Lietuvos mokinių parlamento atstovas Povilas Žilionis, Lietuvos “Caritas” gen. direktorius kun. Robertas Grigas, Lietuvos sveikuolių organizacijos viceprezidentė Sigita Kriaučiūnaitė, judėjimo “Sėkmingos tautos idėja” vadovas Aurimas Guoga. Konferenciją moderavo Tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas dr. Aurelijus Vėryga. Nevyriausybinkai pristatė kreipimąsi į prezidentę, seimo pirmininkę, ministrę pirmininką, į seimo narius ir Lietuvos žmones, kuriuo reikalaujama sustabdyti alkoholio reklamą įstatyme numatytu laiku, t.y., nuo 2012 m. pradžios, ir raginama ateinančius metus paskelbti Sveikatos ir sveikatinimo metais. Jų nuomone, girtavimo tendencijos skatinimas – o reklama vienareikšmiškai yra skatinimas – žudo tautą.

Marijos radijo tinklapis atnaujintas š.m. rugsėjo 8 d. Jame daugiau informacijos, naujienų, nuotraukų, planuojama įvesti ir laidų įrašų archyvą. Marijos radijas transliacijas pradėjo 2004 m. rugpjūčio 30 d. Kaune. Marijos radijas savo programą transliuoja visą parą, naktį kartojamos teologinės laidos ir maldos. Visa programa transliuojama tik lietuvių kalba. Interneto pagalba radijo gali klausytis ir ne Lietuvoje gyvenantys lietuviai.

Moteris šeimoje ir visuomenėje

Pripažįstama, kad visuomenės požiūris į lyčių vaidmenis daro didžiulį poveikį socialinei padėčiai. Vakarų šalių mokslinėje literatūroje pabrėžiama, kad visuomenėje vis dar vyrauja požiūris, jog moters veikla yra susijusi su privačiu gyvenimu – namais ir šeima, o vyrui priskiriama viešoji sritis, pirmiausia ją suvokiant kaip profesinę veiklą (Jankauskaitė, 1999, p.10). Socialiniai visuomeniniai santykiai labai keičia šeimos narių vaidmenis, tačiau patriarchalinės lietuvių nuostatos šeimos atžvilgiu išsilaikiusios dar labai giliai. Moters dvasinis vaidmuo daugumoje šeimų lieka tradicinis – motina, namų židinio saugotoja, vaikų auklėtoja ir globėja. Tokio požiūrio pasekmės moteriai yra dvejopos:

1) patiria diskriminaciją darbo rinkoje, kuri mažina galimybes patenkinti profesines reikmes, užsidirbti pragyvenimui, gali pastūmėti į skurdą ir socialinę atskirtį;

2) tenka didesnė atsakomybė rūpinantis vaikais ir buitiniais namų šeimininkės vaidmenimis pasirinkimą, atsisakant profesinės veiklos, visuomenė priima natūraliai ir net sveikina.

Šeimos struktūrą, vaidmenis šeimoje tyrinėjantys autoriai (Z. Bajoriūnas, G. Navaitis, L. Rupšienė ir kiti) pažymi, kad vieni vaidmenys, atliekami sutuoktinių, yra numatyti įstatymais, kiti yra neformalūs ir priklauso nuo konkrečiai šeimai būdingos struktūros, treči yra tradiciškai nusistovėję, o ketvirti kinta. Daugelį metų moteris buvo regima tik šeimoje ir per šeimą – kaip žmona, motina, šeimininkė. Z. Medišauskienės teigimu, pagrindiniu vaiko auklėtoju šeimoje buvo laikoma motina. Tik motiniška

meile apglobtas mamos žodis – tai buvo nuolat pabrėžiama, – randa tiesiausią kelią į vaiko širdį, atsiliepia joje stipriausiu aidu. Todėl “pradinis moralinis žmonių giminės auklėjimas” buvo laikomas vienu iš svarbiausių moters tikslų, jai priskiriamų pareigų šeimoje. Nuo moters priklausė, su kokiomis dvasinėmis ir moralinėmis galiomis vaikas įžengs į suaugusiųjų pasaulį, kaip bus pasirengęs atlikti savo pareigas, įveikti pasitaikančius sunkumus.

Teorijos apie moterų dalyvavimą darbo rinkoje teigia, kad moterų užimtumas įprasmina lyčių vaidmenų lygybę, saviaktualizacijos ir nepriklausomybės galimybę, yra susijęs su ekonominiais šeimos gyvavimo bruožais. Daugelyje žurnalų, skirtų moterims, šiuolaikinė moteris yra apibūdinama kaip dirbanti moteris. Tai pabrėžiama kiekviename straipsnyje, susijusiame su karjera ir darbu. Moteris, neturinti darbo, nepeikiama tik tuomet, jei stengiasi susirasti darbą, bet kol kas jai tai nepavyksta. Darbo paieškos neturi baigtis, kol bus rastas tinkamas darbas. Tik tada moteris galės būti laiminga. Toks požiūris verčia daryti prielaidą, kad darbas yra labai svarbus moters statusui įtvirtinti, užimti tam tikrą padėtį visuomenėje. Namų šeimininkės pareigos nepriimtinos moteriai. Atsiranda priešprieša: viena vertus, moteris skatinama siekti karjeros, o kita vertus ji raginama būti gera motina ir žmona (remiantis 2009-2011 metų populiarių žurnalų *Žmonės, Laima, Ji* straipsnių turinio analize).

Šiuolaikinė moteris turi atlikti daugybę vaidmenų ir visus vienodai gerai, o tai nėra labai lengva. Tokio moters gy-

venimo skatinimas gali ne tik padėti moteriai atrasti save, bet ir sukelti didelių problemų, susijusių su vaidmenų nesuderinamumu. Juk dirbti dešimt valandų per parą, o paskui kelias valandas praleisti žaidžiant ar ruošiant pamokas su vaiku nėra lengva nei fiziškai, nei morališkai.

Darbas tampa viena iš didžiausių vertybių šiandienėje visuomenėje. Kaip teigia Purvaneckas ir Purvaneckienė (2001), laikui bėgant moters vis mažina skirtumą vertindamos šeimą ir darbą kaip labai svarbias gyvenimo sritis. Šiandien moteris, kaip ir vyras, yra apmokama darbo jėga ir dirba pilną darbo dieną visus metus. Mokslininkai daro išvadą, kad Lietuvos vyrai vis dar tebegyvena patriarchalinėmis nuotaikomis, nors moters kiek kitaip įsivaizduoja savo visuomeninę padėtį. Taip susiklostė, kad ekonominės šeimos gerovės užtikrinimas šiandien lygia dalimi gula ir ant moters, motinos, ir ant vyro, tėvo, pečių. Taigi dabar klasikinis patriarchalinis šeimos modelis Lietuvos visuomenėje neegzistuoja.

Visuomenėje gajį nuomonė, kad moteriai priklauso rūpintis namais, šeima, vaikais. Jos ne tik atlieka apmokamą darbą ne namuose, bet kartu yra atsakingos už namų priežiūrą ir vaikų auginimą. Būtent šios pareigos šeimai, o ne profesinė veikla laikomos pagrindiniu moters pašaukimu ir priederme. Darbų pasidalijimas namuose dažnai riboja moterų galimybes. Popiežius Benediktas XVI labai daug dėmesio skiria moters kaip motinos dvasiniam paveikslui ugdyti bei skleisti kaip šeimos motinai, tėvynės dvasinių vertybių saugotojai.

Kun. doc. dr. Kęstutis Ralys

• *Kiek gero galėtų padaryti pasauliškai vyrai ir moterys, kad juos tik pirmiau gerai tikėjimo išmokius, apšvietus, supažindinus su mūsų Bažnyčios reikalais, kad juos uždegus švento uolumo ugnimi, o paskui kad gerai suorganizuotus būriais patraukus prie darbo dėl tikėjimo praplatinimo.* (Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

Susitikimas Varšuvoje

Lietuvos respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Varšuvoje vykusiame ES ir Rytų partnerystės vadovų susitikime, kuriame buvo aptariamas tolesnis ES ir šešių ES Rytų partnerystės šalių – Gruzijos, Moldovos, Ukrainos, Baltarusijos, Armėnijos ir Azerbaidžano – bendradarbiavimas bei tolesni veiksmai, kaip paspartinti kaimyninių šalių reformas ir suartėjimą su ES.

Susitikimo metu priimtas ES narių ir šalių partnerių pareiškimas, įvertinantis Rytų partnerystės programos pasiekimus ir numatantis tolesnio bendradarbiavimo gaires. Valstybių vadovai aptarė vizų režimo liberalizavimo, demokratijos plėtros, ekonominio bendradarbiavimo, energetinio saugumo, žmonių mobilumo ir tarpusavio ryšių skatinimo klausimus.

Rytų partnerystės viršūnių susitikimas Varšuvoje – antrasis per Rytų partnerystės gyvavimo metus. Pirmasis, kuriame ir buvo sutarta pradėti Rytų partnerystės programą, įvyko 2009 m. gegužės 7 d. Prahoje. Dž. Barysaitės nuotraukose Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė Varšuvoje vykusiame ES ir Rytų partnerystės valstybių vadovų susitikime. **Inf.**

Ar reikia politinių partijų?

Prof. KESTUTIS MASIULIS,
Lietuvos respublikos seimo narys

Iš visų visuomenės institutų partijų įvertinimai yra žemiausi. Vos 3% gyventojų pasitiki partijomis. Tačiau tik nedaugelis argumentuotai gali atsakyti kodėl? Dažniausiai minima, kad partijos korumpuotos, tačiau vėl daugelis negali paaiškinti, kaip konkrečiai ta korupcija pasireiškia ir ar ji reali, ar tik menama. Taigi kur yra nepasitikėjimo priežastys? Lietuvoje terminas “partija” turi neigiamą prasmę dar nuo tarpukario. Valstybės vadas Antanas Smetona neigiamai žiūrėjo į partijas, kol jos išvis buvo uždraustos ir turėjo veikti nelegaliai. A. Smetona formulavo “organinės visuomenės” idėją, kuri reiškiasi per bendruomenes, draugas, visuomenines organizacijas ir apsieina be partijų. Ir vis dėlto nepaisant partijų nepopuliarumo jos yra būtinos ir reikalingos.

Partijos veikia visose demokratinėse ir nedemokratinėse valstybėse, nes tai yra būdas sutraukti didelės gyventojų grupės palaikymą ilgalaikiai politinei darbotvarkei. Kai kas pasakytų, kad tai gali daryti visuomeninės organizacijos, tačiau kai organizacija savo tikslams įgyvendinti siekia valdžios, ta organizacija iš esmės tampa partija. Todėl rinkimuose užsiregistravusios vadinamosios “nevyriausybines organizacijas” taip pat yra partijos, tik joms netaikomi kai kurie apribojimai, kurie taikomi partijoms pagal “Partijų įstatymą”.

Politinė partija yra vienintelis civilizacijos atrastas ir iki šiol nepakeičiamas įrankis mobilizuoti gyventojų paramą politiniams tikslams įgyvendinti, tačiau tuo pačiu ir būdas kontroliuoti, ar valdantieji siekia tų tikslų. Visuomenė seka valdžios veiksmus ir paskui per rinkimus arba valdančiuosius paremia, arba ne,

tačiau partijos daug lanksčiau ir greičiau gali reaguoti į valdančiųjų žmonių veiksmus ir parinkti tinkamus instrumentus, kad visuomenė remtų partijos palaikomus politikus.

Partijos būna įvairios, nuo labai uždarų iki labai atvirų. Uždariausios partijos yra nedemokratiškose valstybėse, kur oficialios partijos nariu būti yra didelė privilegija, tačiau tokiose valstybėse partijos tampa net visuomenės priešu (SSRS). Labai demokratiškose valstybėse, tokiose kaip JAV ar Šveicarija, partijos narys turi tokias pat teises, kaip ir ne narys. JAV partijų vidaus rinkimuose dėl partijos kandidato statuso balsuodami gali nuomonę pareikšti visi norintys. Tokiose valstybėse žmonės partijomis pasitiki. JAV vos apie 20% rinkėjų yra neapsisprendę, ar jie Demokratų, ar Respublikonų rėmėjai.

Taigi partijos yra reikalingi šiuolaikiškos šalies instrumentai, tačiau apmaudu, kad Lietuvoje jos turi labai mažą pasitikėjimą visuomenėje. Jį būtų galima padidinti sprendžiant dvi aktualias problemas. Pirmą, partijos turėtų gebėti greitai ir veiksmingai atsiriboti nuo netinkamo elgesio ar negarbingų narių. Dvi didžiausios Lietuvos partijos – Tėvynės sąjunga-krikščionių demokratų bei Socialdemokratų šią problemą sprendžia vis greičiau ir efektyviau. Kitas reikšmingas dalykas, jeigu politikai nori, kad jais būtų pasitikima ir būtų pasitikima politinėmis organizacijomis, yra partijų atvirumas bei vidinė demokratija. Vieši vidiniai pirmininko rinkimai, visuomenės balsavimai esminiais klausimais, nuolatinis bendravimas su žiniasklaida, “atvirų durų” renginiai, veikla internete – tai yra įrankiai, kurie padėtų pasiekti, kad gyventojai labiau suprastų ir dalyvautų partijų veikloje. **TSŽ**

SAVAITĖ LIETUVOJE

Vizitas Kazachstane

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė spalio 5 d. išvyko pirmojo oficialaus vizito į Kazachstaną. Ten susitiko su Kazachstano prezidentu Nursultanu Nazarbajevu, ministru pirmininku Karimu Masimovu bei kitais pareigūnais, atidarė Lietuvos-Kazachstano verslo forumą, kuriame buvo įsteigta dvišalė verslo taryba. Su prezidentu aptartos branduolinės saugos problemos ir sutarė tarptautinėje arenoje vieningai siekti geresnių priemonių branduolinių objektų saugai užtikrinti.

Lietuvos ir Kazachstano prezidentai paskelbė bendrą pareiškimą dėl šalių politinio, ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo bei dvišalių santykių stiprinimo. Vizito metu pasirašytos dvišalės readmisijos, bendradarbiavimo kultūros ir mokslo bei žemės ūkio srityse sutartys. Prezidentė lietuvių tremties vietoje – ALŽIR (Akmolinsko Tėvynės išdavikų žmonių lageris) lageryje atidengė atminimo akmenį ir susitiko su Kazachstano lietuvių bendruomene.

Parama rusams

Spalio 5 d. Rusijos užsienio reikalų ministerija išsakė paramą Lietuvoje gyvenantiems rusams. Ministerijos atstovas A. Lukaševičius Maskvoje paminėjo spalio 1 d. Vilniuje surengtą visuomeninių organizacijų konferenciją, kurioje kalbėta apie etninių rusų teises gauti išsilavinimą rusų kalba ir išlaikyti jų etninę-kultūrinę tapatybę.

Apie Rusijos diplomato paminėtą konferenciją Lietuvos viešojoje erdvėje jokios informacijos nebuvo, rašo BNS. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narės Olgos Gorškova teigimu, švietimo klausimus renginyje aptarė rusus vienijančių visuomeninių organizacijų vadovai iš visos Lietuvos.

Šiomet Lietuvoje įsigaliojo naujas švietimo įstatymas, kuriuo plečiamas dalykų dėstymas lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose. Įstatyme numatyta, kad lietuviškai turės būti mokoma Lietuvos istorija ir Lietuvos geografija, tačiau dauguma kitų pamokų ir toliau galės būti dėstomos tautinių mažumų kalba.

AE vertinimai

Lietuvos ir Rusijos atstovai tarpvyriausybiniame darbo grupės susitikime spalio 3-4 d.d. Klaipėdoje dar kartą pasikeitė skirtingais vertinimais dėl Karaliaučiaus srityje planuojamos

statyti atominės elektrinės. Lietuvos delegacijos vadovas Audronius Ažubalis pareiškė, kad aikštelės parinkimo principai neatitinka tarptautinės atominės energetikos organizacijos nuostatų, o poveikio aplinkai vertinimo procedūros tikrai nėra baigtos. Lietuva ir toliau sieks, kad būtų atsakyta į visus rūpimus klausimus, “nes tai yra mūsų kaimynystė”. Dialogas būtinas ir neišvengiamas, jei šalis nori toliau produktyviai bendradarbiauti.

Rusijos transporto ministeris Igoris Levitinas teigė, jog Maskva šiuo klausimu vykdo visus tarptautinius reikalavimus ir kad Baltijos AE, kurią Rusija planuoja statyti, atitinka visus būtinus tarptautinius TATENA reikalavimus.

Švietimo problemos

Tautinių mažumų švietimo problemos Lietuvoje sprendžiamos lietuviškų mokyklų sąskaita, spalio 4 d. pareiškė Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos (LSDPS) Žemaitijos regiono susivienijimo pirmininkas Eugenijus Jesinas. Toms problemoms spręsti ketinama skirti lėšas, dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus sutaupyta švietimo sistemoje ir grąžintas į valstybės biudžetą.

Ministerija skelbia, kad yra sutaupyta 60 mln. litų, kurie bus grąžinti į valstybės biudžetą. Pasak susivienijimo vadovo, už šias lėšas būtų galima išspręsti daug lietuviškų mokyklų problemų.

Nelėtėja emigracija

Oficialiais duomenimis, 2001-2010 m. iš Lietuvos emigravo 337,000 gyventojų, teigia Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro atstovai. Ypač didelė emigracija buvo po įstojimo į Europos sąjungą (ES). Ekonomikos augimo metais, t.y. 2007-2008-aisiais, lietuvių emigrantų skaičius sumažėjo, o pastaraisiais metais ypač išaugo. “Pastarieji metai atrodė labai dideli. Šių metų Tarptautinės migracijos organizacijos statistika rodo, kad per aštuonis mėnesius emigravo 40,000 Lietuvos gyventojų. Lietuva jau dešimtmetį yra tarp pirmaujančių ES valstybių pagal emigracijos mastus. Emigruoja daugiausia 25-34 metų amžiaus gyventojai. Pagrindinės priežastys yra ekonominės – 85% išvykusiųjų iki išvykimo buvo bedarbiai metus ir ilgiau, tačiau emigruojama ir dėl studijų, socialinio nesaugumo, šeimos aplinkybių, karjeros galimybių. **BNS**

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

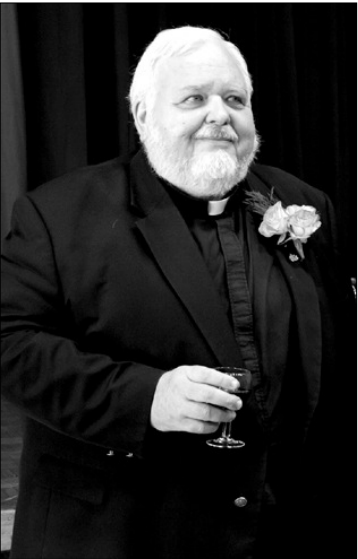
Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

Lietuvos kankinių parapijos metinė šventė

Atkelta iš 1-mo psl.

Toliau vyko pagerbimas tylos minute 21 išvardintų parapijiečių, kurie iškeliavo amžinybėn per pastaruosius nuo praeitos parapijos šventės metus.

Paminėtas klebono kun. Vytauto Staškevičiaus 10 metų kunigystės jubiliejus. Jis pradėtas muzikiniu įvadu. Jaunoji parapijietė Vaiva Dzemionaitė padainavo *Esi dangau*, pagal Bernardo Braz-

Paminėtas klebono kun. Vytauto Staškevičiaus 10 metų kunigystės jubiliejus

džionio eiles, kartu akompanuodama Dariaus Polikaičio pritaikytą muziką fortepijonu:

“Esi dangau, tu srovėje upelio, tu ežero šilkiniam veidrody // Esi dangau, tu praeity senelių // Esi dangau, tu kūdikio širdy. // Esi dangau, tu mano Dievo sostas, // Ir mano žemės protėvių dievų // Ir niekas, niekas nepasieks paklydęs uosto, // Mano Dieve, be žiburių tavų. // Esi dangau tų rankų nepasiektas, // O daug naktų tavin mes tiesėm jas, // Tu angelų baltų balčiausias lieptas, // Melsva skara Sikstinės be dėmės”.

D. Ažubalienė pristatė biografinius duomenis apie

klebono Vytauto kelią iki kunigystės. Gimė 1945 m. Vokietijoje ir po trumpo laiko, praleisto Anglijoje, su šeimos nariais išsikūrė Toronte, Kanadoje, kur mokėsi nuo vaikystės iki universiteto laipsnio. Įsidarbinęs verslo firmoje, paplitusioje visoje Kanadoje, pasiekė atsakingas vadybos pareigas, reikalaujančias daug keliavimo. Sąlygoms leidžiant pasirinko ankstyvą pensiją, kuri suteikė jam galimybę atkreipti dėmesį į dvasinį pašaukimą ir baigti teologines studijas Romoje drauge su kitais vėlesnio pašaukimo vyrais. 2000 metais jis buvo iššventintas diakonu Romos Šv. Pauliaus bazilikoje, o kunigystės šventimams atvyko Lietuvos kankinių šventovėn, kur 2001 m. birželio 17 d. jis buvo kunigu iššventintas vysk. Pauliaus Baltakio, OFM. Pagal šeimos kilmę iš Anykščių, kun. Vytautas pasirinko būti priklausomas Panevėžio vyskupijai. Užbaigus šį pristatymą, pakviestas scenon prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas lietuviams katalikams, pasveikino kleboną Kunigų bendrijos vardu.

Nors biografinėje apybraižoje tai nebuvo paminėta, kun. Vytautas tapo paskirtas šios parapijos klebonu 2006 m. kovo 6 d. Gal tai buvo Dievo valia, kad jis tapo kunigu /klebonu po daugelio metų, praleistų verslo pasaulyje, kur jis įgijo ir praktiškus finansinius įgūdžius, kurie pravartūs vadovaujant parapijai, ir mažiau svarbūs parapijos kasdienybėje liečiant sklandų bendravimą su įvairaus amžiaus ir įvairių pažiūrų žmonėmis. Neperseniausiai įvykusių dukterėčios vedybų kontekste, klebonas, atlikęs moterystės sakramento apeigas šventovėje, kartu įsijungė į linksmąją dalį vestuvinės puotos eigoje. Tiek jaunavedžių, tiek visų

Šv. Jono kapinių atviroje koplyčioje buvo visų drauge pasimelsta prie prel. Jono Staškevičiaus išstatyto Švenčiausiojo

svečių pralinksminimui kartu su broliu gydytoju atliko juokingą žaidimą pagal nustatytas gaires. Be to, klebonas valdo su vienodai tikslia iškalba ir lietuvių, ir anglų kalbas. Tas labai pastebima, kai tam tikrose pamaldose dalyvauja mišrių šeimų nariai arba kitataučiai dalyviai.

Po to D. Ažubalienė pakvietė prel. Joną Staškevičių scenon. Pastarasis prisiėmė atsakomybę pagerbti visų parapijiečių vardu ilgametį, pastovų ir pasišventusį parapijos

Vaiva Dzemionaitė dainuoja pagal Bernardo Brazdžionio eiles, *Esi dangau*, muz. Dariaus Polikaičio

ir Anapilio korporacijos reikalams Joną Andrulį, kuris pasitraukė iš Anapilio korporacijos valdybos pirmininko kruopščiai atliktų pareigų per paskutiniuosius 26 metus.

Prel. Jonas pristatė gan smulkia istoriją tiek apie parapijos įkūrimo eigą, tiek apie gretimai įkurtą Anapilio korporaciją, kuri per strategines ir apgalvotas pastangas įgijo nepriklausomybę nuo Toronto arkivyskupijos, kuriai tebeprisklaido Lietuvos kankinių parapija. Prel. Jonas sakė: “Dabar Anapilio korporacija jau turi savo atskirą karitatyvinės organizacijos numerį valdžioje ir gali išrašyti aukojančiams atleidimo nuo valdžios mokesčių lapelius savo vardu. Tokiu būdu dabar ši korporacija jau yra subrendęs ir tikrai nepriklausomas lietuviškas-krikščioniškas vienetas, kuriuo gali didžiuotis ir džiaugtis visi lietuviai”. Grįžtant prie Jono Andrulio, kuris taip pat pasitraukė ir iš parapijos Tarybos religinės sekcijos pirmininko pareigų, jam buvo padėkota už jo ilgą ir nenuilstamą darbą parapijos ir korporacijos rėmuose, naujam Anapilio korporacijos valdybos pirmininkui Rimui Paulioniui įteikiant J. Andruliui ir parapijos, ir korporacijos vardu Garbės raktą. Tai atlikus, ir klebonui Vytautui, ir Jonui Andruliui prisegti korsažai ir jiems sugiedota “Ilgiausių metų.”

Vyko meninė programa, kurią atlikti buvo pakviesta Montrealio dainos grupė “Versija 14-toji”, vadovaujama Aleksandro Stankevičiaus. Scenoje išsirikiavo trys vyrai ir šešios moterys. Atlikėjai padainavo liaudies dainų pynę; kai kurias atliko visi devyni; kai kurias vien vyrai akompanuojami gitaromis; kai kurias vien moterys, lydi-

mos vadovo A. Stankevičiaus grojamu elektroniniu pianinu. Dainavo: Aleksa Beniušytė, Stephanie Stankevičiūtė, Vilia Bulotienė, Daiva Jaugelytė, Andrėja Celtoriūtė, Aušra Geralavičiūtė, Algis Jurėnas, Rytis Bulota, Heraldas Celorius. Jie atliko dainą iš Lietuvos *“Ažuolėli šimtašaki”* (V. Augustino ir V. Bražiūno); *Tėvyne Dainų ir artojų* (ž. J. Marcinkevičiaus, muzika Ginto Tautkaus); *Lietuva dainų šalis* (ž. S. Žlibino, muz. J. Cechanovičiaus); *Už Raseinių, ant Dubysos* (ž. Maironio, muz. J. Naujaliao); partizanų dainą *Stoviu aš parimus; Laisvė* (ž. J. Marcinkevičiaus, muz. Eūrikos Masytės); *Viešpaties lelija* (ž. ir muz. G. Jautakaitės, aranž. L. Abario, chorui subalsavimas R. Čyvaitės-Kliorienės), *Viena šeima – viena tauta* (muz. R. Čyvaitės-Kliorienės, ž. Nijolės Kersnauskaitės). Dalyviai į šią programą reagavo labai šiltai; atlikėjai sulaukė daugybės “katučių”. Jiems buvo padėkota įteikiant vadovui A. Stankevičiui gėlių puokštę.

Po to klebonui sukalbėjus maldą, vyko vaisės, t.y., įvairi ir spalvinga vakarienė, paruošta šeimininkės Janinos Gurklienės. Žmonės vaišinosi gardžiais patiekalais prie jų gurdžnodami baltą arba raudoną vyną ir bendravo su savo bičiuliais.

Pasibaigus vaisėms, klebonas tarė padėkos žodžius visiems šios šventės rengėjams, šeimininkei ir jos kolektyvui, programos atlikėjams ir šios popietės dalyviams. Po kelių išpūdingų valandų buvo išsiskirstyta su iškilia nuotaika.

(Straipsniui informaciją suteikė Dalia Ažubalienė, prel. Jonas Staškevičius, Janina Dzemionienė) (Ntrs. K. Poškaus)

Šventės meninę programą atlieka Montrealio dainos grupė “Versija 14-oji”

Lietuvos ir Prancūzijos bendradarbiavimas stiprėja

Rugsėjo 30 dieną Lietuvoje, Vilniuje lankėsi Prancūzijos ministeris pirmininkas Francois Fillon. Tai pirmasis istorijoje Prancūzijos vyriausybės vadovo vizitas į Lietuvą. Susitikime su Lietuvos ministriu pirmininku A. Kubiliumi abiejų valstybių vadovai aptarė Lietuvos ir Prancūzijos dvišalį bendradarbiavimą, Lietuvai svarbius energetikos projektus, derybas dėl naujos ES daugiametės finansinės programos, euro stiprinimo priemonės bei kitus svarbius klausimus. A. Kubilius ir F. Fillon taip pat pasidalino mintimis apie Varšuvoje vykstantį ES Rytų Partnerystės vadovų susitikimą. Vėliau Prancūzijos ministeris pirmininkas susitiko su Lietuvos prezidentu Dalia Grybauskaite.

Lietuvoje viešėjęs Prancūzijos ministeris pirmininkas F. Fillon (kairėje) ir Lietuvos ministeris pirmininkas A. Kubilius Inf. ir ntr. (O. Posaškovos) iš LR seimo tinklalapio. Parengė SK

Neetiška ir nedora

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Visuomenės aktualijų portale “Slaptai” (2010.VIII.28) pasirodė užsienyje ir jau Lietuvoje pelnytai pripažinto publicisto Viliaus Bražėno (čia jis per trumpą laiką išleido keturias knygas ir paskelbė daugybę straipsnių) rašinys “Bažnyčios gynėjo šarvus užsidėjus”. Kaip tikras katalikas, žinodamas, kad apaštalavimo priedermė priklauso ne tik dvasiškiams, bet ir pasauliečiams, jis rašinyje labai argumentuotai atrėmė Bažnyčios hierarchams daromus priekaištus dėl neleidimo įnešti prezidento Algirdo Mykolo Brazausko karstą į Arkikatedrą. Straipsnio autorius taip pat pažymėjo sukeltą sovietinio tvaiko propagandinį šurmulį jau kelias dienas prieš prezidento mirtį bei laidotuvių panaudojimą kitiems tikslams, negu atsisveikinimui su velioniu. Priminęs romėnų posakį “Apie mirusį gerai arba nieko”, autorius paneigė jo taikymą žymiam visuomenininkui ar politikui, nes, anot jo, nėra vienas, kas palieka raštus, knygas, politinių bei filosofinių pasisakymų straipsnius, “nemiršta”, niekad “nenutyla”.

Šių eilučių autorius nėra nusiteikęs velionį vienaip ar kitaip vertinti, tačiau atkreipia dėmesį į liaupsėms prilygstantį atsiliepiamų srautą ir labai skubotai teikiamą daugybę prezidento atminimo įamžinimo variantų (pavadinoti tiltą, gatvę, aikštę, Kauno HES jo vardu, kabinti įvairiose vietose memorialines lėntas). Neabejotina, kad įamži-

nimo variantus lydės svarstymai, lėšų paieškos biudžete, vardų suteikimo ceremonialai. Šių rūpesčių “naštą” jau neva neša ir ateityje pasišovę uoliai nešti socialdemokratai. Tik ar tikrai jie tokią naštą neša? Gal ta našta pūkinė, o gal dar ir naudos jiems duoda?

Kai krikščionis, užuot nešęs jam uždėtą kryžių, jį nusiima ir naudoja kaip pasiramščiovimo lazda, jis atmeta jam Dievo duotą naštą bei paniekina kryžių. Labai panašu, kad taip elgiasi partija, kurios garbės pirmininku buvo A.M. Brazauskas; jie išnaudoja velionies turėtą populiarumą savo partijai populiarinti, vertinimus kelti. Ir jiems sekasi. Antai AB “Norstat” ir UAB Rinkos tyrimų centras “Lietuvos žinių” ir Alfos.lt užsakymu liepos 6-14 d. atliko visuomenės nuomonės apklausą, pagal kurią Socialdemokratų partija pagausino savo šalininkų gretas nuo 16,5% iki 21%, panašu, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų sąskaita. Nuošimčių prieaugiui pasitarnavo keliamas propagandinis šurmulys dėl velionies prezidento laidojimo apeigų bei nenutrūkstamai skelbiamas rūpestis jo atminimo įamžinimu. Kita vertus, partijai, tūnant opozicijoje, nedirbant, nedaromos ir klaidos, o pozicija tuo pat metu krizės akivaizdoje, ieškodama išeičių, turi priiminėti daug nepopuliarių sprendimų, neišvengia ir klaidų.

Bet kokiam rimtesniam atminimui įamžinti reikalinga laiko sankcija, jo antspaudas. Netaikant pavyzdžio velionies A.M. Brazausko atžvilgiu,

skubotų sprendimų išdavas galime stebėti Grūto parke, daugybę užmarščiai atiduotų kitų “įamžinimų”. Jei jau velioniui reiškiamą tikra pagarba, jam ir jo artimiesiems tam tikrą laiką reikalingiausia TY-LA. Tyla išsklaido kilusius ar sukeltus perdėtus emocingus vertinimus, tik tyloje, įvertinus visuomenės nuostatas, galimi blaivūs sprendimai. Tikriausiai tai žino ir suvokia “įamžintojai”, tačiau jie savo garbės pirmininką verčia dar padirbėti partijos naudai, jam amžinybėn išėjus, o per ilgai užtrukęs skambinimas gedulo varpais – taip pat į naudą.

Kas eina pro Lukiškių aikštę, granito plokštėje mato neištesėtą pažadą Laisvės kovotojams: “Šioje aikštėje bus įamžintas nežinomojo partizano ir kovotojo dėl Lietuvos laisvės atminimas. 1995 m. gegužės 20 d.”. Keitėsi sostinės valdžios, seimai ir prezidentai, o tyla iš tikrųjų užtruko per ilgai. Lukiškių aikštė, seimo nutarimu paskelbta reprezentacine, išlieka plyne, nors išlikę Laisvės kovotojai per tuos penkiolika metų daug kartų kreipėsi ne tik į įvairias institucijas, bet ir į prezidentus. Ir neteko girdėti, kad dėl to bent susirūpinimą būtų išreiškusi Socialdemokratų partija ar kuris buvęs prezidentas. Ir kam toks rūpestis, jei tų kovotojų mažai beliko, jei per juos partijos populiarumo neišauginsi?..

Sukeltas propagandinis šurmulys prezidento A.M. Brazausko laidotuvių metu paliko slogų ispūdį. Jį tęsti po laidotuvių – neetiška ir nedora.

KANADOS ĮVYKIAI

Kanada – patraukli valstybė

Kanada Reputacijos instituto apklausoje tarp 50 lyginamų valstybių įvertinta kaip didžiausią pasitikėjimą ir gerą vardą turinti valstybė. Buvo vertinama valstybės patrauklumas pagal demokratijos pastovumą ir visuomenės atvirumą, ekonominiai pasiekimai, gyvenimo lygis, pasitikėjimas politinėmis institucijomis, tarptautinis aktyvumas, saugumas. Be Kanados, panašiai buvo įvertintos ir Švedija, Australija, Šveicarija ir N. Zelandija. Pačiomis nepatikimiausiomis valstybėmis įrašytos Pakistanas, Iranas ir Irakas.

Devyni Nobelio premijos laureatai, tarp jų ir Dalai Lama, arkivyskupas Desmond Tutu, Shirin Ebadi (Iranas) ir kiti laišku kreipėsi į JAV prezidentą, prašydami sustabdyti Keystone XL naftotiekio tiesimą per keliolika JAV valstijų ir saugotinas vietas. Būsimasis naftotiekis turėtų būti tiesiamas per Oqullala – vieną iš didžiausių pasaulyje gėlo vandens požeminių versmių, galintis sukelti taršos grėsmę. Laiške pasirašiusieji mokslo ir visuomenės veikėjai primena, kad jau dabar daug trumpesnėje to paties naftotiekio atkarpoje per vienerius jos naudojimo metus buvo 11 gedimų, kurių metu žaliavinė nafta nutekėjo į dirvą ir vandenį. Naftotiekio tiesėjai tikina, kad naujame vamzdyne bus įdiegtos dar 57 naujos saugos priemonės. Otavoje, prie parlamento rūmų buvo suimta 119 protestuotojų prieš naftotiekį Keystone Xl ir Albertos naftinųjų smėlynų kasinėjimus. Dar anksčiau JAV kultūros ir meno, visuomenės veikėjai, protestavę prie Baltųjų rūmų Vašingtone, irgi neišvengė suėmimų.

Dr. Ralph Steinman – vienas iš trijų, apdovanotų šiemetine Nobelio medicinos premija už darbus tiriant žmogaus organizmo atsparumą infekciniams susirgimams. Mokslininkui Nobelio premijų komitetas paskyrė premiją ir paskelbė apie tai nežinodamas, kad būtent tuo metu 68 metų Niujorko Rokfelerio universiteto profesorius, kilęs iš Kvebeko, prieš trejetą dienų mirė. Pagal nuostatus Nobelio premijos skiriamos tik gyviems mokslininkams. Tačiau komitetas nusprendė neatšaukti apdovanojimo, nes pristatant ir svarstant jo kandidatūrą mokslininkas dar buvo gyvas; jis tik nesulaukė komiteto pranešimo. Premijos bus įteiktos Nobelio mirties metinių dieną – gruodžio 10-ąją.

Albertos provincijos vy-

riausybės vadove pirmą kartą tapo moteris. Alison Redford išrinkta progresyviųjų konservatorių partijos pirmininke ir tuo pačiu paskirta laikinąja vyriausybės vadove. Dar metų pradžioje Ed Stelmach pareiškė, kad jis pasitraukia iš politinės veiklos ir visų pareigų. Rinkimuose daugelis jo vyriausybės kabineto narių rėmė A. Redford varžovą Gary Mar, tačiau, suskaičiavus rinkėjų balsus, paaiškėjo, kad daugeliui buvo priimtinesnė Alison Redford kandidatūra. Alison Redford pagal profesiją advokatė, turinti politinio darbo ir tarptautinės diplomatinės tarnybos patirties. Ji yra buvusi teisingumo ministerė, dirbo ministerio pirmininko įstaigoje. Pagal Jungtinių Tautų organizacijos įgaliojimus buvo rinkimų stebėtoja Afganistane, su kitais įpareigojimais lankėsi Bosnijoje, Pietų Afrikos respublikoje ir kt.

Kanados ir JAV vyriausybės ir politikai kalba apie didesnę bendradarbiavimą, atviresnes visuomenes, tačiau JAV planuoja statyti tikrą sieną tarp dviejų valstybių. JAV muito ir pasienio saugumo tarnybų tvirtinimu, 49 lygiagrete einanti Kanados-JAV siena beveik nekontroliuojama ir labai patogi kontrabandininkams ir teroristams. Didžiulius negyvenamus plotus sunku stebėti, todėl amerikiečiai siūlo statyti tvorą, naudoti aplinkos ir kelių stebėjimui daugiau technologinės įrangos. JAV atidžiau saugo tik maždaug 50 km sienos ruožą ties Niujorko ir Ontario ežero pakrante. Bendras Kanados ir JAV sienos ilgis 6,400 km.

Ontario vėjo jėginių statybos verslovė Trillium Wind Power Corp ketina pateikti \$2.25 bln. teismo ieškinį Ontario vyriausybei, nes ji trukdo statybos darbus ir priverčia patirti nuostolius dėl galimai negauto pelno. *Trillium Wind Power* planavo Ontario ežero pakrantėje 18-28 km nuotolyje nuo kranto įrengti vėjo jėgaines. Jos galėtų aprūpinti švaria energija 177,000 namų ir sukurti 4,400 darbo vietų statybose ir jėgainės įrengimų priežiūros darbuose. Verslovė jau išleido \$5.3 mln. tyrimų, planavimo darbams, tačiau netikėtai Ontario vyriausybė nutarė sustabdyti darbus, kol bus ištirti gyventojų nusiskundimai dėl jėgainės įtakos jų sveikatai. Ontario vyriausybė atmeta bet kokius kaltinimus tvirtindama, kad nebuvo jokio išankstinio susitarimo su šia verslove dėl jėgainės statybos. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

“ENERGINIAI” GĖRIMAI

Rugsėjo 29 d. seimas uždraudė nuo kitų metų energinius gėrimus reklamuoti ir nemokamai platinti jaunimui. Seimas taip pat uždraudė tokių gėrimų reklamoje užsiminti apie jų gydymo ar profilaktinės savybes, jeigu iš tikrųjų jie jų neturi. Pakeitimais uždrausta nurodyti energinių gėrimų gamintojus kaip rėmėjus ar kitaip juos reklamuoti kultūros, sporto ir kituose renginiuose jaunimui, jam skirtose visuomenės informavimo priemonėse, švietimo ir mokslo įstaigose, kurias lanko žmonės iki 18 metų. Maisto reklamoje bus privaloma nurodyti, jog maistas yra genetiškai modifikuotas, net jeigu jo sudedamosiose dalyse yra genetiškai modifikuotų organizmų. Maisto produktų reklamoje nereikės nurodyti, jog dalis produktų gali būti kenksmingi mokiniams. Mišrios seimo narių grupės seniūnė Agnė Zuokienė siūlė, kad maisto produktų, kurie pagal teisės aktus negali būti tiekiami ugdymo įstaigose mokiniams maitinti, reklamoje būtų išpėjamas tekstas, jog maitinimasis tokiais maisto produktais gali būti nepalankus sveikatai. Savo siūlymą ji grindė tuo, kad dabar virškinamojo trakto ligomis serga vienas iš penkių šalies mokiny.

SAUGESNIS EISMAS

Lietuvos vyriausybė spalio 5 d. nutarė saugaus eismo programai iki 2014-ųjų skirti 116.5 mln. litų. Tai numatyta patvirtintame Valstybinės saugaus eismo plėtros programos įgyvendinimo 2012–2014 metų veiklos plane. Vyriausybė siekia, kad pagal žuvusių eismo dalyvių skaičių, tenkantį 1 mln. šalies gyventojų, Lietuva atsidurtų tarp 10 geriausių rezultatų pasižyminčių Europos sąjungos valstybių, pranešė Susisiekimo ministerija. Tai bus pasiekta, jei per metus vienam milijonui šalies gyventojų teks ne daugiau kaip 60 žuvusiųjų keliuose. 2010 m. jų buvo 92. Pagal programą daugiausia lėšų ketinama skirti infrastruktūrai: už 19 mln. litų numatoma tiesti ar rekonstruoti pėsčiųjų ir dviračių takus, už 15 mln. litų – šalikelės, už 12 mln. litų – įrengti greičio mažinimo priemonės, už 4.8 mln. litų – pirkti naujus automobilius ugniagesiams. 2013-2014 m. už 1.5 mln. litų ketinama įrengti vadinamųjų sektorinių greičio matuoklių. Vyriausybė skelbia, kad pagrindinis programos iki 2017 m. tikslas – trečdaliu sumažinti žuviančiųjų keliuose.

PRITRUKS MAISTO

Paramos fondas “Maisto bankas” skelbia, kad jei kitamet ar po dvejų metų būtų nuspręsta 85% sumažinti Europos sąjungos (ES) Maisto iš intervencinių atsargų tiekimo labiausiai nepasiturintiems asmenims programą (MIALTNA), Lietuvoje dėl to nukentėtų daugiau nei pusė milijono nepasiturinčiųjų. Ši organizacija yra viena iš trijų, skirstančių maisto produktus, gautus pagal šią programą. Tuo taip pat užsiima Lietuvos “Caritas” ir Raudonojo Kryžiaus draugija. Pagal MIALTNA nepasiturintieji šiuo metu kas du mėnesius gauna apie aštuonis kilogramus kruopų, miltų, dribsnių, makaronų ir kondensuoto pieno. Jei Europos Teisingumo teismas didžiąją šios programos dalį nukirps, skurstantiesiems pagal ją teks tenkintis dviejų kilogramų svorio daviniais, sudaromais iš pyrago mišinio, trapučių, dribsnių ir kondensuoto pieno. Skurstančiųjų Lietuvoje nemažėja – paramos maistu pastaraisiais metais prašo kiek daugiau žmonių negu 2009 m., įsibėgėjant ekonominei krizei. Pernai šis skaičius pasiekė pusę milijono, tiek pat tikimasi ir šiemet. Iki krizės, 2008-aisiais, parama maistu buvo reikalinga perpus mažesnė – 230,000 žmonių. Šiemet “Maisto bankas” skelbia jau išdalinęs produktų už 8 mln. litų.

NAUJAS TILTAS

Lietuva ir Rusija po kelerius metus trukusių diskusijų ir derinimų spalio 4 d. pasirašė sutartį dėl daugiau nei 100 mln. litų bendros vertės naujo tilto per Nemuną ir jo prieigų statybos. Naujasis tiltas, kuris sujungtų Panemunę ir Tilžę (Sovetską), padidins pasienio kontrolės punktų pralaidumą tarp Lietuvos ir Karaliaučiaus srities. Tiltas pagerins susisiekimą tarp Lietuvos ir Karaliaučiaus srities, sudarys sąlygas aktyvesniems prekybiniam mainams. Svarbu ir tai, kad sumažės eilės pasienyje, pagerės Panemunės gyventojų gerovė, nes eismas iš miesto centro bus perkeltas į užmiestį, praneša Užsienio reikalų ministerija. Tiltą prieigų, kurios bus statomos Lietuvos pusėje, išankstinė vertė siekia 59 mln. litų. Tiltą per Nemuną projektą sudaro dvi dalys – tiltas ir aplinkkelis per Sovetską. Juos statys Rusija, o senvagės Lietuvos pusėje sutvarkymą, pastatant estakadą ir tiltą bei nutiesiant kelią aplink Panemunės miestelį atliks Lietuva. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Montrealis, QC

Veiklūs montrealiečiai, AV parapijos choristai Vilija ir Rytis Bulotos, rugpjūčio 20 d. atšventę 35 m. vedybinę sukaktį

Ntr. A.J. Mickaus

Sudbury, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje lapkričio 5, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

Sault Ste. Marie, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje lapkričio 6, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Vyrų geria degtinė, kai turi rūpesčių, o moterys, kai jų neturi.
 - Tie, kurie labai gerai prisimena anekdotus, niekada neprisimena, kad jie juos yra jums pasakoję dešimt kartų.
 - Kai kuriose skalbyklose taip gerai išskalbia, kad vyriški marškiniai tampa baltutėliai... nors prieš tai jie buvo balti su mėlynais dryželiais.
 - Galima valgyti grybus, bet kai kuriuos tik... vieną kartą.
 - Šeimoje vyras visuomet taria paskutinį žodį – žmona jam sako: “Išnešk šiukšles”, o jis atsako: “Gerai, brangioji”.
 - Jeigu žmogžudys serga nepagydoma liga, ir daktarai jam žada tik dvejus metus gyventi, tai teisėjas yra daug dosnesnis – jis nuteisja jį dvidešimčiai metų.
 - Kai kalba pinigai, į gramatines klaidas niekas nežiūri.
 - Kai kurie žmonės pritardami šūkiui “taupykite vandenį” ima gerti vyną.
 - Seniau rusai bijodavo prisipažinti, kad jie tikintieji, o dabar bijo pasakyti, kad ateistai.
 - Iš visų medžių trumpiausiai gyvena eglė – tik iki Kalėdų.
 - Tie, kurie knarkia, užmiega pirmieji.
 - Einant į darbą kelias atrodo daug ilgesnis, negu grįžtant iš jo.
 - Šiais laikais tinginiai – tai žmonės, nemėgstantys dirbti, bet vis tiek dirbantys.
 - Sakoma, kad nuo darbo dar niekas nemirė, bet kai kurie žmonės bijo rizikuoti.
- Liudas Stankevičius, Montreal, QC**

St. Petersburg, FL

MINĖSIME KLUBO AUKSINĘ SUKAKTĮ. Klubo valdybos sudarytas specialus šiai sukakčiai paminėti komitetas praneša, kad sukakčiai paminėti parinkta data yra šeštadienis, lapkričio 12. Minėjimo programoje numatyta nuotraukų paroda iš Klubo gyvavimo, 50-ties metų gyvavimo ir veiklos apžvalga, meninė programa, iškilminga vakarienė.

RENGIASI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEL. Mūsų apylinkių jaunimas, sugrįžęs iš vasaros atostogų, susibūrė į tautinių šokių grupę ir rengiasi dalyvauti JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių rengiamoje XIV-toje Išeivijos Tautinių šokių šventėje 2012 m. liepos 3 d. Boston, MA. Šokių grupei vadovauti pakviesti žinomo Lietuvos valstybinio dainų ir šokių ansamblio “Lietuva” buvę šokėjai ir šiuo metu vietinės pramoginių šokių grupės “Ritmas” vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai. Administraciniuose darbuose talkina Asta Lukienė. Grupė pradėjo repeticijas su 16 mergaičių ir berniukų 12-16 metų amžiaus. Repeticijos vyksta Lietuvių klubo salėje šeštadieniais. Platesnei informacijai apie šokių grupę ir XIV-tą Tautinių šokių šventę gauti, prašome kreiptis į Astą Lukienę, tel. 727 347-9355, neš. tel. 727 251-2309; el.paštas Vlukas@tampabay.rr.com arba Rimą Kilbauskienę, tel. 727 522-5061.

M.K. ČIURLIONIO PAMINĖJIMAS KLUBE. JAV Lietuvių bendruomenės kultūros taryba organizuoja M.K. Čiurlionio (1875-1911) šimtmetinę mirties sukaktį, paminėjimų ciklą įvairiuose miestuose. Pagrindinis minėjimo paskaitininkas – profesorius, daugelio knygų autorius, meno ir literatūros kritikas Stasys Goštautas. Muzikinę minėjimo dalį atliks pianistas, įvairių konkursų laureatas dr. Gabrielius Alekna. Minėjimas mūsų mieste, Lietuvių klubo salėje, rengiamas spalio 9, sekmadienį, tuoj po pietų, 4 val.

ŠV. JERONIMO PARAPIJOS FESTIVALYJE. Lietuvių klubas jau antrą kartą buvo pakviestas dalyvauti St. Jerome metiniame tarptautiniame festivalyje Largo, FL. Klubo valdyba ir talkininkai festivalio lankytojams pristatė mūsų liaudies meną: gintarą, tautines lėles, kalėdinę eglutę papuoštą šiaudinukais, juostas, drožinius ir maisto gaminius – kugelį, raguolį, grybukų pyragėlius. Lietuviškų valgių receptai buvo atspausdinti ir dalinami dalyviams. Meninėje programoje pasirodė “Ritmo” šokėjai su vadove Rima Kilbauskiene priešakyje, pašokdami du liaudies šokius. Žiūrovai žavėjosi mūsų tautiniais drabužiais. Festivaliui pasibaigus, organizatorių atstovai pranešė, kad lietuviškas paviljonas įvertintas kaip “The Best”. Didelė padėka už gražų atstovavimą nepailstamai besidarbuojančiai valdybai.

Kan. B. TALAIŠIS išvykęs į Lietuvą, prisijungs prie St. Peterburgo vyskupo Robert N. Lynch organizuojamos ir globojamos ekskursijos į Graikiją, Egiptą, Izraelį, Turkiją ir Italiją. Į St. Peterburgą grįš lapkričio 10 d. Kanau-ninką pavaduoja iki spalio 10 d. kun. Mindaugas Grigalius, priklausantis Šiaulių vyskupijai ir šiuo metu studijuojantis Romoje. Jį pakeis kun. Jonas Bacevičius, OFM, Kennebunkporto vienuolyno namų vikaras, o nuo spalio 23 d. atvyksta kun. Aurelijus Gričius, OFM, Kennb. vienuolyno gvardijonas.

“DIPUKAI” – ŽMONĖS BE VIETOS. Sekmadienį, rugsėjo 11, po pietų, Mečio Šilkaičio iniciatyva buvo parodyta pirmoji dalis iš keturių dalių laidos “Dipukai – žmonės be vietos”. Šią studiją paruošė ir išleido “Minčių studija” – vedėjas ir pranešėjas Dalius Mertinas. Tai gana gražiai paruošta ir teisingai nušviesta “dipukų” istorija, jų gyvenimas, jų darbai, norai ir viltys. **Angelė Karnienė**

Mortos Jokšienės 104 m. gimtadienio šventėje sukaktuvinė sėdi viduryje tarp savo sūnaus ir jo žmonos
Ntr. A. Valaškevičienės

Sukaktuvinė šoka su prel. Jonu Staškevičiumi
Ntr. R. Choromanskytės

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis
www.tevzib.com
laukia jūsų apsilankymo. Kviečiame susipažinti su juo ir
siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -*

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ ŠĄSKAITĄ,
ATLEISTĄ NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME UŽ: taupomąją sąskaitą0.25% čekių sąskaitą iki0.25%	MOKAME PALŪKANAS: Variable – 1.50% 1 metams – 2.00% 2 metams – 2.25% 3 metams – 2.50% 4 metams – 2.75% 5 metams – 3.25%
INDĖLIAI: 90 dienų indėlius0.50% 180 dienų indėlius0.50% 1 m. term. indėlius1.75% 2 m. term. indėlius2.00% 3 m. term. indėlius2.50% 4 m. term. indėlius2.75% 5 m. term. indėlius3.00%	•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
RRSP ir RRIF (Variable)0.50% 1 m. ind.1.75% 2 m. ind.2.00% 3 m. ind.2.50% 4 m. ind.2.75% 5 m. ind.3.00%	•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu
PASKOLAS Asmeninės nuo3.50% Nekiln. turto 1 m.3.50%	

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

London, ON

DĖKOJAME visiems, spalio 2, sekmadienį, prisidėjusiems prie gražaus Mortos Jokšienės 104 m. amžiaus sukakties paminėjimo ir jos pagerbimo po Mišių salėje. Pagerbime maldą sukalbėjo prel. J. Staškevičius, sukaktuvinė kę visos Londono LB apylinkės vardu sveikino Aldona Valaškevičienė, buvo sugiedota “Ilgiausių metų!” mūsų dar visai jaunai savo dvasia papijietei. Vyko vaišės ir linksmoji dalis. Vaišės tvarkė ir jomis rūpinosi Olga ir Algis Švilpos.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
SPALIO 16, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Jadvygą Albrechtienę. **Inf.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

Gerbiamieji *Tėviškės žiburiai*, visuomet labai laukiami “Rambyno” lietuvių, nors Hamiltono žinių labai retai randame. Nebeliko rašančiųjų, paseno, be to, nėra apie ką nė pasigirti. Skaitydamas *TŽ* vedamąjį visada stebiuosi ir gėriuosi tokiomis gražiomis mintimis. Duok, Dieve, dar ilgai Č.S. mus žavėti savo vedamaisiais. Žinau, kad jis už mane dar truputį vyresnis. O man jau rašant raidės šokinėja. Kartais ir pats nesuskaitau savo rašto!

J. Krištolaitis, Hamilton, ON

NESLĖPKIM NEMALONIOS TIESOS

Perskaičius “Niekur – tik Lietuvoje”, patalpintą tik dalį dr. R. Gajauskaitės straipsnio “Pasislėpę...”, taip ir norisi perskaityti to straipsnio visas likusias dalis, kiek jų bebūtų. Autorė nebaili išsakyti nemalonias mums ir Lietuvai šiuolaikines bėdas ir tiesas, nepašluojant jų “po kilimu”, kad nepykintų, “nepagadintų” niekam akių. Mūsų “mandagumas” bandant mažinti, dengti slepiant žymias negeroves Lietuvoje, negelbsti nei jai, nei kam, nei prisideda prie Lietuvos blogybių pašalinimo, jas “patriotiškai dangstant”.
E. Petrauskas, London, ON

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis, dalyvavęs Jungtinių Tautų sesijoje, susitiko su Niujorko ir jo apylinkės tautiečiais. Po lietuviškų pamaldų Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo šventovėje, parapijos salėje ministeris gaušiams dayviamis padėkojo už ilgametę veiklą puoselėjant lietuvių Amerikoje. “Jūs visuomet buvote ir esate, ir liksite neatsiejama Lietuvos dalimi... Esame viena tauta nedalomai susijusi su lietuvių kalba, kultūra, papročiais, tradicija ir bendra istorine atmintimi”. Ministeris A. Ažubalis Niujorko LB apylinkės valdybos pirmininkei Ramutei Žukauskaitei įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą “Lietuvos diplomatinės žvaigždės”. Vyko diskusijos apie Lietuvos dabartį ir praeitį. Ministeris pažymėjo, kad svarbu dalyvauti “Globalios Lietuvos” programos įgyvendinime. Jis taipgi pabrėžė tarpusavio ryšių stiprinimo reikala. Tam geri pavyzdžiai yra šią vasarą vykę Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas bei Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame aktyviai dalyvavo JAV lietuviai.

Airija

Balinrobe miestelyje rugsėjo 24-25 d.d. vyko penktasis Airijos lietuvių bendruomenės organizuotas šio krašto lietuvių saskrydis, skirtas lakūno Felikso Vaitkaus skrydžio per Atlantą 76-osioms metinėms paminėti. Šiame renginyje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys, Airijos ambasadorė Lietuvoje Filomena Marnaghan, Lietuvos užsienio ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, šios ministerijos atstovai, Airijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis bei šios bendruomenės nariai. A. Daunoravičius pažymėjo, kad Balinrobe miestelyje kasmet vykstantis saskrydis atspindi Airijos lietuvių pilietiškumą ir siekį palaikyti nuolatinį ryšį su Lietuva. Balinrobe šventovėje buvo aukojamos Mišios F. Vaitkaus atminimui. Vyko žurnalistės Editos Mildažytės sudaryto dokumentinio filmo “Solo virš Atlanto” rodydas, saskrydžio dalyvių eiseną prie pažymėto ženklo, kur bus pastatytas paminklas F. Vaitkaus skrydžiui per Atlantą priminti, fotografijų paroda apie lakūną. Prie Balinrobe miestelio 1935 m. rugsėjo 22 d. nusileido F. Vaitkaus vairuojamas lėktuvas. Tais metais buvo vienintelis skrydis per Atlantą. Šestasis skrydis iš Niujorko tru-

ko 21 val. 30 minučių; nu-skrista 5,100 kilometrų.

Australija

Sydney miesto Lietuvių klubo patalpose vyko neeilinis lietuvių choro “Daina” koncertas, kuriame paminėtas svarbus įvykis choro veikloje. Buvo pristatytas pianinas, kurį chorui padovanojo Tasmanijoje gyvenanti Irena Vilnonytė-Grant. Jau chorui reikėjo naujo pianino. Choro vadovės Birutės Aleknaitės pastangomis buvo pradėtos rinkti aukos naujam pianinui. Per trumpą laiką buvo suaukota 4,311 dol. Vienas dosniausių aukotojų – buvęs choro dainininkas, o dabar jo gerbėjas Jonas Šarkauskas, paaukojęs 1000 dol. Apie aukas išgirdo ir Tasmanijos lietuviai. Birutę Aleknaitę nustebino žinia, atkeliavusi iš Launcerton vietovėje gyvenančios Irenos Vilnonytės-Grant. Ji rašė, kad norinti padovanoti lietuvių chorui “Daina” pianiną. Kai choras lankėsi Tasmanijoje, choro vadovė B. Aleknaitė aplankė ir Ireną. Įvertinus pianino skambesį, su džiaugsmu buvo nutarta jį gabenti į choro repeticijų patalpas. Koncerto pradžioje B. Aleknaitė džiaugėsi proga susitikti ir asmeniškai padėkoti Irenai, atvykusiai iš Tasmanijos.

Irena Vilnonytė-Grant jaunystėje gyveno Sydney mieste, dalyvavo tautiniuose renginiuose, skambino pianinu. Irena ne tik pianistė, bet yra ir talentinga tapytoja bei dainininkė, koncerte padainavusi dainą *Varpelis*. Choro vadovė koncertą pradėti pakvietė akompaniatorių Wojcieck Wisniewski, kuris leido klausytojams įvertinti naujo pianino skambesį. Choro vadovė parinko įdomų įvairių dainų repertuarą. Šauniai pasirodė ir solistai: Tara, Gerry Penhall, Joe Balansjar ir Darius Gakas.

Lietuvių dienų komiteto skelbto Lietuvių dienų šūkio konkursą, kaip labiausiai atitinkantį Lietuvių dienų dvasią laimėjo Giedrė Motiejūnaitė-Millard. Ji gyvena Pietų Australijoje, Clare miestelyje, prieš septynerius metus atvyko iš Lietuvos ir čia sukūrė šeimą.

Graikija

Atėnuose gyvenanti moksleivė Dainora Čepaitytė laimėjo teisę atstovauti Graikijai Taivane įvykusioje tarptautinėje biologijos olimpiadoje. Dainora mokosi Iraken Attikės licejuje. Sėkmingai praėjusi tris biologinės olimpiados tarpsnius, pateko tarp keturių geriausiųjų ir vyko į Taivaną. Tarptautinėje biologijos olimpiadoje dalyvavo 50 įvairių kraštų atstovų. **JA**

Poezijos šventė Sūkurių kaime

Nenugalimas gimtojo krašto šauksmas. Jis parveda žmones iš tolimiausių kraštų, iš sudėtingiausių padėčių. O kartais giminė pasišaukia pas save tuos, kurie jau negrįžtamai yra išėję iš mūsų. Yra žmonių, kurių mintys ir darbai gerokai pragyvena juos pačius ir ilgai dar jie eina per žemę.

Einu per žemę.

*Žiemos aušroj einu per žemę baltą,
Kaip lengva sieloj, kaip švaru, švaru!
Mėnulio aureolė lyg pjautuvas iškeltas
Tarp blėstančių apyaušrio žvaigždžių.
Tamsus dūmelis šen ir ten jau rangos –
Ties mėnuliu nusidriekia banga.
Myliu šį šviesų, dūmų austą dangų,
Žvaigždes, mėnulį, žiburius lange.
Baltuolę šarmą ant stogų, ant medžių...
Alsuoti lengva lyg baltam sode.
Kai žiedlapius gegužio vėjas krečia,
Einu, skubu, gimtine, į tave.
Į tavo širdį pasibelsiu tyliai,
Lyg kažkada į motinos duris.
Ten snaudžia tėvas – senas, žilas, žilas –
Sušvinta pirmas saulės spindulys.*

Danutė Zieniūtė
(Iš knygos *Mėlyna paukštė*)

Rugsėjo 10 d. Balbieriškio seniūnijos kaimų bendruomenėje “Vidupis” rudens poezijos šventėje “Neužgesinamos rudens spalvos” buvo pristatyta mokytojos poetės Danutės Zieniūtės, kilusios iš Mackių kaimo,

Prisiminimais apie mokytoją dalinasi Anelė Zurlienė

poezijos knyga *Mėlyna paukštė*. Danutė paliko šį pasaulį 1974-ais metais, o šią dieną jina sugrįžo į savo kraštą kiekvieno klausančio širdį užgaunančiomis eilėmis. Išsaugotas poetės eiles išleido jos dukterėčia Regina Danutė Diržinauskienė, leidybą finansavo ponios Reginos sūnus. Prisiminimais apie nuostabiai gerą žmogų, apie tikrą MOKYTOJĄ dalinasi buvę jos mokiniai: Anelė Zurlienė, Onutė Andriulevičienė, Romas Čiupčinskas, Juozas ir Valė Palevičiai, Anelė Maka-

veckienė, Onutė Gražalienė, buvusi bendradarbė mokytoja Irena Bartkienė.

Prienų literatų klubo “Gabija” narės, buvusios Danutės draugės ir bendradarbės Stefa Jurčienė ir Anarsija Adamonienė, prisimindamos poetę, išsakė daug gražiausių žodžių apie ją, džiaugėsi nauja knyga, paskaitė savo eilių, skirtų Danutei Zieniūtei ir poetui Justinui Marcinkevičiui – nepamirštama Lietuvos netektis. Renginyje dalyvavo Prienų literatų klubo “Gabija” pirmininkė Rasa Zdanevičienė, klubo narė tautodailininkė Irena Makauskienė.

Į poezijos šventę atvyko svečių iš Lenkijos, tai Seinų krašto lietuvių Šv. Kazimiero bendruomenės pirmininkas Algirdas Vektorius, jo pavaduoto-

duikis. Po pamaldų renginys tęsėsi dar pusvalandį. Po eilėraščių pagal renginio temą paskaitė Alytaus apskrities literatų klubo nariai: Gražina Bolienė, Mudita Makaveckienė, Scholastika Kavaliauskienė, Asta Galbuogienė, poetinę miniatiūrą paskaitė Anelė Zurlienė, džiūkišką pasakaitę apie bobulę ir džiūdulį – alytiškę Svetlana Žadeikienė.

Visus susirinkusius smagiai pasveikino Krokialaukio kaimo kapelos muzikantai, vadovas Robertas Čisas, Krokialaukio kultūros namų direktorius Romas Aleksandravičius. Tarp poezijos posmų skambėjo bardo Vlado Žukausko dainuojami romansai. Visą renginį labai šauniai vedė Asta Galbuogienė.

Poezijos šventės iniciatorius ir or-

Įdėmūs poezijos klausytojai

jas Jonas Dabulis, pedagogė poetė Janina Macukonienė. Iš Suvalkų atvyko Suvalkų lietuvių klubo “Vienybė” pirmininkas Kazimieras Baranauskas, literatė Genovaitė Pečiulytė ir Pranas Sovulis – jie taip pat paskaitė savo kūrybos. Ypač visus sužavėjo Prano Sovulio pasveikinimai Lietuvos kraštui.

Kadangi Danutė Zieniūtė kilusi iš Mackių kaimo, Balbieriškio parapijos klebonas Remigijus Veprauskas aukojo Mišias už Mackių kaimo žmones – gyvus ir mirusius. Pritardamas gitara Mišių metu giedojo Augustinas Še-

ganizatorius, o taip pat salės šeimininkas, Alfonsas Vitkauskas, gražiai pasveikinęs susirinkusius renginio pradžioje, pabaigoje visus pakvietė prie puodelio kavos ar arbatos. Netgi pirmą kartą čia susitikę žmonės nelabai skubėjo skirstytis, nes juos jungė šilta šventės aplinka. Kai kas atpažino vieni kitus po išsiskyrimo nuo studijų laikų prieš keliolika metų, kai kas rado bendrų pažįstamų, o kiti džiaugėsi naujomis pažintimis. Juk tokios akimirkos daro mūsų gyvenimus gražesnius. **Scholastika Kavaliauskienė**

Krokialaukio kaimo kapela

Šis tas apie muzikinį gyvenimą

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Nuo XVII š. Lietuvos didikai savo dvarų kapelų muzikantus siųsdavo mokytis į Italiją. Kultūrinėje veikloje dalyvavę talentingi žmonės, nuolat gyvendavo valdovo rezidencijoje, kiti – prisidėdavę. Daugelio jų pastangomis, atsižvelgiant į to meto tradicijas, buvo kuriamas gana griežtai apibrėžtas rūmų švietimo ir kultūros modelis, jos prasminis ceremonialas, dažniausiai atliepiantis ir paties didžiojo kunigaikščio bei jį supančios diduomenės aukščiausiojo sluoksnio švietimo ir lietuvių tradicijų papročių polinkius. Todėl LDK gyvenę įvairių tautybių muzikai, vadintini lietuvių švietėjais, kultūrininkais. Opera buvo naujas baroko epochos muzikos žanras. Vilniaus kapelos turėjo dalyvauti operos pastatymuose, vykusiuose Vilniuje, praėjus vos dvidešimtmečiui nuo pirmųjų operos pastatymų Italijoje. Nemažai italų dirigentų instrumentalistų, vokalistų ir muzikos mokytojų dirbo didikų rūmuose, kur veikė orkestrai, chorai, buvo statomos operos ir baletai.

Vilniaus vaivados Mikalojaus Radvilos Juodojo rūpesčiu rūmų kapeloje grojo (1551 m.) italų smui-

kininkai, švilpynininkai, trimitininkai. XVI-XVII š. Vilniaus vaivados Kristupo Radvilos kapeloje dirbo liutnininkas ir kompozitorius M. Galilei. Jo sūnus V. Galilei buvo Vilniaus ir Kijevo vaivados J. Tiškevičiaus kapelos dirigentas. Lietuvos kanclerio L. Sapiegos dvaro kapeloje XVII š. tarnavo komp. G. B. Cociola. XVIII š. LDK muzikinių teatrų centrais tapo didikų rūmai. Jų orkestrų teatrų trupėse dirbo nemažai italų muzikantų.

Karališkojo teatro trupę sudarė pajėgūs italų dainininkai, muzikantai, įvairūs scenos technikos specialistai ir inžinieriai, kuriuos specialūs vadybininkai angažuodavo Venecijoje, Feraroje, Romoje, Paryžiuje ir kt. Čia dainavo ir garsi to meto italų solistė M. Katanea. Vilniaus žemutinės pilies teatre buvo pastatyta vienuolika veikalų. Daugeliui jų muziką parašė italų kompozitorius M. Skakis, libretus – V. Pučitelis. 1636 metais rugsėjo 4 d. jų bendradarbiavimas buvo apvainikuotas vienu reikšmingiausių spektaklių – “Elenos pagrobimu”, pasižymėjusių puošniomis dekoracijomis, prabangiais kostiumais bei įspūdingais sceniniais efektais.

Vienos garsiausių muzikų dinastijos atstovas M. Galilei darbavosi LDK didžiojo maršalkos, ku-

nigaikščio Kristupo Radvilos Perkūno rezidencijoje. Spektaklio išlaidų biudžetą sudarydavo atsakingai ir rūpestingai. Renginių vadybininkai turėdavo tam tikrą ir pakankamą veiksmų laisvę spektaklio projekto biudžeto vykdymo laikotarpiui ir atsakydavo už galutinius veiklos rezultatus. Vadybininkai turėjo daryti realų poveikį kontroliuojamam objektui, t.y. savo padalinio veiklai ir joje daromoms išlaidoms. Spektaklio išlaidų biudžetą sudarydavo įsigyjamų medžiagų, dekoracijų, kostiumų siuvimui skirtas biudžetas, gamybos ir darbo užmokesčio biudžetas ir repeticijoms (pastatymo) bendrųjų išlaidų biudžetas. Šios informacijos pagrindu būdavo numatoma pelno ataskaita ir sudaromas numatomas balansas ir numatytų pinigų srautų ataskaita.

Kiekvieno didikų ir kunigaikščio teatro biudžeto struktūra, savaime suprantama, priklausė nuo pačios kultūrinės įstaigos specifikos, o visų pirma nuo kultūrinės veiklos vadybos organizacinės ir administravimo struktūros. Spektakliai Vilniaus žemutinėje pilyje vykdavo vidiniame rūmų kieme, kuris virsdavo teatro sale: virš kiemo ištempinama uždanga, parteryje sėdėdavo vyrai, o arkinėse galerijose, lyg balkono ložėse – moterys. Kiemo gale įrengiama įvairiaspalvė scena, nuo uždangos nuleidžiami šviestuvai – aliejinės lempos, kurių dėka tamsiausia naktis virsdavo šviesia diena...

Nukelta į 9-tą psl.

Paminklas J. Zauerveinui

Klaipėdoje, Liepų gatvėje, atidengtas paminklas dr. Jurgiui Zauerveinui, išžymiam Mažosios Lietuvos kultūros ir švietimo veikėjui, filosofui, eseistui, kalbininkui ir mažųjų tautų, tarp jų – ir lietuvių, kalbos ir kultūros gynėjui. Klaipėdiečių visuomenė, sutelkta Klaipėdos universiteto dr. Aleksandro Žalio, atkakliai siekė įamžinti šio svarbaus Lietuvos kultūros istorijai veikėjo atminimą, pasitinkant 180-ąsias jo gimimo metines. Paminklo statybą parėmė ir Klaipėdos verslininkų Valdemaro ir Irtos Vaičekauskų šeimos fondas. Paminklo autoriai – klaipėdietis skulptorius Gintautas Jonkus, architektas Vytenis Mazurkevičius.

Vokietijoje, Hanoveryje, gimęs, sorbų kilmės Jurgis Zauerveinas (1831-1914) daugiau kaip ketvirtį amžiaus praleido Mažajoje Lietuvoje, lankėsi Klaipėdoje ir kituose šio krašto miestuose, skatino kultūrinį sąjūdį ir bendravo su pirmaisiais lietuvių kultūros ir kalbos puoselėtojais. Pats mokėdamas 60, o galėdamas susikalbėti 200 kalbų, J. Zauerveinas gynė mažųjų Europos tautų teisę kalbėti sava kalba. Jis greitai išmoko ir lietuvių kalbą, netgi rašė eiliuotus kūrinius. Iš jų labiausiai žinoma *Lietuvinėliai mes esam gimę. Inf.*

Nuotraukoje paminklas lietuvių tautos bičiuliui Jurgiui Zauerveinui Klaipėdoje (skulpt. G.Jonkus, arch.V. Mazurkevičius)

Šis tas apie muzikinį...

Atkelta iš 8-to psl.

Baroko teatro žiūrovų salės centre stovėjo pakyla jaunavedžiams (karališkų vedybų progomis būdavo statomi rūmų kiemų spektakliai) ir garbingiems svečiams, o kiti žiūrovai įsitaisydavo pusmėnulio formos tribūnose, prie langų ir balkonuose. Vadybininkai turėdavo užtikrinti, kad teatro turtas ir kuriamų pramogų gamybos būtų apsaugotos nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veiksmų. Ypač svarbi buvo kontrolė, turinti užtikrinti finansinės atskaitomybės kokybę.

Apibūdinti muzikiniam gyvenimui Vilniaus Žemutinėje pilyje labai tinka lenkų istoriko Jerzy Jachmanskio žodžiai – “Reikšmingas ir vertas nusistebėjimas yra tas dalykas, kad stiprias tais laikais svetimas kultūrinės ir kalbines įtakas – rusų, lenkų, lotynų, vokiečių ir net totorių – lietuviai sugebėjo pakreipti savo naudai ir net išnaudoti lietuvių tautybės sąmonės skiepijimui. Jos pažadino ir išplėtė dvasinį gyvenimą lietuvių visuomenėje”.

Žemutinėje pilyje šimtmečiais klostęsis politinis, diplomatinis, visuomeninis, meninis gyvenimas nutrūko okupacinės rusų armijos invazijos metu. Svetimtaučiams buvo svarbu sunaikinti bet kokias lietuviškos valstybės šventvietes. Jos buvo deginamos, grobiamos, naikinamos. Teisingai pasielgta, kad jos pagaliau atstatomos. Todėl jas lankyti, padėti yra mūsų visų Lietuvos valstybėje gyvenančių žmonių pareiga. Estetinės vertybės tada skatino žmones veikti kartu su kitokių požiūrių ir tradicijų menininkais, praplėtė bendravimo ribas ir stabdė išorinį su-svetimėjimą.

TĖVUI

*Tik Tavo
Rankų,
Tėve,
Pasiilgau,
Kai slenka
Ilgesiu
Paženklinta
Diena,*

*Kai
Po dalgiu
Tavuoju
Krenta
Smilgos –
Gyvenimo,
Būties
Daina...*

*Akių
Tavųjų
Žvilgsnio
Laukiu,
Jis
Nugiedrėja
Ir nurimsta
Vakarais,*

*Apglėbdamas
Užmiegančią
Palaukę,
Kai Tu
Į kelią
Laukdamas
Vaikų
Dairais...*

NEIŠEIKI Į SVETIMĄ KRAŠTĄ...

*Neišeiki
Į vieškelį
Vėjus,
Į nežinomą,
Svetimą
Kraštą*

*Šitiek metų
Godota,*

VALERIJA VILČINSKIENĖ, Lietuva

*Budėjus,
Šitaip
Saugojus
Savąjį
Raštą...*

*Liko brydės,
Praėjusių
Kelias,
Nešusių
Tavąją
Dalią...*

*Jie su Lietuva
Budi
Ir kelias,
Nugalėti jų
Niekas
Negali...*

*Marcinkevičius
Kelias,
Maironis,
Kudirka,
Daukantas
Girdi
Tavo skambų
Lietuvišką
Žodį,
Tavo meile
Alsuojančią
Širdį.*

*Neišeiki
Į vieškelį
Vėjus,
Į nežinomą,
Svetimą
Kraštą,*

*Šitiek negandų,
Skausmo
Pakėlus,
Šitaip saugojus
Savąjį
Raštą...*

*Neišeiki
Į svetimą
Kraštą...*

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dalios Tamulevičiūtės vardo profesionalių teatrų festivalis prasidėjo Varėnoje rugsėjo 30 dieną ir tęsis visą spalio mėnesį su keturiolika įvairių Lietuvos teatrų spektaklių. D. Tamulevičiūtė (1940-2006), žymi režisierė ir teatro meno pedagogė, gimė Varėnoje ir į ją sugrįžo amžinojo poilsio. 1971 m. baigė teatro režisūros studijas A. Lunačiarskio teatro meno institute Maskvoje. Nuo 1971 m. dėstė Lietuvos valstybinėje konservatorijoje; Lietuvos valstybinio jaunimo teatro (1971-1973), Kauno valstybinio dramos teatro (1973-1974) režisierė, nuo 1975 m. Lietuvos valstybinio jaunimo teatro vyriausioji režisierė. Per 18 darbo metų sukūrė 30 įvairaus žanro įsimintinų spektaklių. Tapo LSSR nusipelnusia veikėja (1978), apdovanota Vyriausybės premija (2003).

Festivalio programoje Valstybinio jaunimo teatro *Keturiais vėjais* pagal Kazio Binkio ir keturvėjininkų kūrybą (rež. Tomas Jašinskas), Raganukės teatro (vaikams) *Devyniabrolė* (rež. Rita Urban), Alytaus miesto teatro *Barbora Radvilaitė* (rež. Arvydas Kinderis), Kauno valstybinio dramos teatro Daniel Danis *Akmenų pelenai* (rež. Agnius Jankevičius), Valstybinio Vilniaus mažojo teatro Tracy Letts *Vestonai* (rež. Vilius Malinauskas), Keistuolių teatro Vytauto V. Landsbergio *Išėjau aš stotin* (rež. V.V. Landsbergis), Vilniaus “Lėlės” teatro *Jūratė ir KasTautas* (rež. Vitalijus Mazūras), Užupio teatro Moiljero *Skapeno klastos* (rež. Rita Urbonavičiūtė), Lietuvos rusų dramos teatro Yael Ronen *Pamišėlė* (rež. Laima Adomaitienė), Klaipėdos dramos teatro E.E. Schmitt *Oskaras ir ponija Rožė* (rež. Povilas Gaidys), Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro German Grekovo *Hana-na, kelkis ir eik* (rež. Rolandas Augustinas), Anželinos Cholinos šokio teatro *Vyrai ir moterys*, Valstybinio dramos teatro Romualdo Granausko *Dubury*s (rež. Sigitas Račkys).

Pirmąją festivalio dieną buvo aplankytas D. Tamulevičiūtės kapas, aukotos Mišios Varėnos šventovėje, koncertavo solistė Aušra Cicėnaitė. Festivalio uždarymui Šiaulių dramos teatras pastatys spektaklį Marijos Lado *Labai paprasta istorija* (rež. Gytis Padegimas). Po spektaklio bus apdovanojimai geriausio spektaklio, režisieriaus, aktoriaus, aktorės. Spalio 28 d. Varėnos viešojoje bibliotekoje bus pristatyta R. Marcinkevičiūtės knyga *Patirčių realizmas. Dalios Tamulevičiūtės kūrybinės biografijos studija*. Festivalio

organizatoriai – Varėnos rajono savivaldybė ir Varėnos kultūros centras.

Paminklas ukrainiečių poetui Taras Ševčenkai buvo rugsėjo 3 d. atidengtas Vilniuje, Bazilijonų, Arklių ir Visų Šventųjų gatvių sankirtoje. Paminklą sukūrė jaunas ukrainiečių menininkas Vitalij Andrijanov, jį ir postamentą pagamino Ukrainoje, o aplinką sutvarkė, šviestuvus pastatė bei paminklą sumontavo Vilniaus miesto savivaldybė. Šiomet sukako 150 metų nuo T. Ševčenkos mirties. Ukraina jau yra pastčiusi paminklus savo žymiam poetui visuose pasaulio miestuose, kur tik jis gyvenęs ar lankęsis. Paminklo atidengime dalyvavo Lietuvos ir Ukrainos valdžios atstovai, skambėjo ukrainiečių liaudies muzika.

Taras Ševčenka (1814.-III.9–1861.III.10), ukrainiečių poetas, dailininkas, rašytojas, mąstytojas, Ukrainos nepriklausomybės ir laisvės pranašas. Gimė baudžiauninko šeimoje. Anksti likęs našlaitis, piemenavo, nuo 14 metų tarnavo dvarininkui P. Engelgartui, 1828-1831 m. su juo gyveno Vilniuje. Dailės mokėsi pas Vilniaus universiteto profesorių dailininką Jan Rustemą. Vilnius ir Lietuva paliko ryškų pėdsaką T.Š. kūryboje. 1848 m jis sukūrė baladę *Garsingam Vilniuje*, iš kurio dažnai cituojama eilutė *Vilnius... brangus mano širdžiai*. Iki šiol poeto atminimas buvo įamžintas dviem memorialinėmis lentomis Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto sienoje ir Pilies gatvėje, T. Ševčenkos gatve ir T. Ševčenkos auditorija VU Filologijos fakultete. Kasmet kovo mėnesį Vilniaus universiteto biblioteka kartu su Lietuvos ukrainiečių bendruomene mini T.Š. gimtadienius. Garsųjį T.Š. eilių rinkinį *Kobzarius* į lietuvių kalbą pirmą sykį išvertė Vytautas Bložė (1961).

Pradedama atnaujinti medinė Stelmužės Viešpaties Jėzaus Kryžiaus šventovė – valstybės saugomas liaudies meno paminklas, kuri pastaruoju metu dėl avarinės būklės buvo uždaryta. Šventovės vidus dekoruotas medžio raižiniais, joje yra daug vertingų barokiškų puošmenų – bareljefų, skulptūrų, ornamentikos. Labai gražus altorius su Nukryžiuotuoju ir baroko stiliaus sakykla. Ši šventovė iškilio 1650 metais vokiečių bajorų Folkerzambų iniciatyva, o ją pastatė vien tik kirvį ir kalną naudoję baudžiauninkai. Vėlyvą buvo panaudotos tik durys. Šventoriuje stovi XVII š. medinė varpinė, kuri XIX š. buvo atnaujinta. Varpai išlieti 1613 metais. **GK**

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelnio padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.00%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadeniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Antradieniais	9:00 - 3:30
Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadeniais	9:00 - 12:30

Asmeninės paskolos nuo 5.50%

Sutarties paskolos nuo 7.00%

NEKILNOJAMOTURTO PASKOLAS

Su nekilnintančiu nuošimdu

1 metų	2.90%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	4.00%

Su kintančiu nuošimdu

1, 2, 3 metų	3.25%
--------------	-------

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

DĖMESIO!

Nuo rugsėjo 10 d.

GRĮŽTAME PRIE ĮPRASTŲ DARBO VALANDŲ ŠEŠTADIENIAIS

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

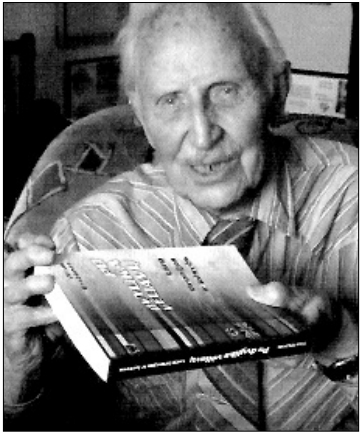
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos PARAMOS)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Nenuleisti kovos vėliavos

(Ištrauka iš prof. Onos Voverienės straipsnio “Lietuvai reikia patriotinės, branduolinės energijos”. Spausdiname velionies V. Bražėno mirties metinėms paminėti. Red.)

Neiškenčiu nepatares Lietuvos inteligentijai dėti pastangas dekolonizuoti nuo sovietinės kolonizacijos likučių tautos dvasią, kas palengvintų ir kitų problemų sprendimą. Tai būtų pareiga ypač tu, kurie savanoriškai ar priverstinai buvo prisidėję prie dvasinės kolonizacijos vykdymo. **Vilius Bražėnas**

V. Bražėnas su knyga *Po dvylika vėliavų tarp tironijos ir laisvės*

Vilius Bražėnas, vienas žymiausių Lietuvos publicistų, politologas, antikomunistas tarptautininkas – paskutinis tautos žadintojas ir šauklys, tarsi meteoras švystelėjo Lietuvos padangėje ir perskrodęs tamsą, užgeso 2010 m. spalio 3 d. Liko ryški jo asmenybės šviesa, rodanti tautai kelią į dvasinį atgimimą ir teisingumo atkūrimą mūsų valstybėje. Liko jo knygos, jo mintys ir šviesūs prisiminimai apie bendravimą su juo, mokymąsi iš jo ir jo paliktas turtas visuomeninėms patriotinėms organizacijoms – žodžiui ir veiksmui.

Mūsų, jo mokinių ir bendražygių, atminityje Vilius Bražėnas išlieka ne tik kaip nuoseklus kovotojas prieš komunizmą ir jo nuodingą metastazę globalizmą, bet ir kaip kantrus mokytojas, dažnai mus surinkdavęs prie jaukaus stalo aptarti Lietuvos politikos aktualijų, leisdavęs mums išsikalbėti, net pasiginčyti, mokęs mus politinio švietimo darbo organizavimo informacinės visuomenės kontekste.

Jo testamentinė knyga *Priminimai bendražygiams* – tai nužymėtos politinio darbo gairės jo mokiniams ir beldimasis į dar neprabudusių iš komunistinio raudonmiegio tautiečių širdis, akinimas busti ir keltis; nenuleisti kovos vėliavos, kol iš visos tautos dvasios nebus išvarytas jos nuožmus okupantas. Nors praėjo jau dvidešimt metų, kai atgavome nepriklausomybę, po 50 metų žiauraus fizinio ir dvasinio tautos genocido, padorioji ir mąstanti tautos dalis iki šiol jaučiasi nesaugi, gyvenanti tarsi šalia veikiančio ugnikalnio, kuris kiekvieną minutę gali išsiveržti. Lietuva visą laiką jaučia Rusijos kvėpavimą į nugarą ir jos politinį spaudimą įvairiausiais gyvenimo atvejais: “Dėl tranzito teisių per Lietuvą į Kaliningradą, į uostamiesį, į sritį, kuri anksčiau vadinosi Rytų Prūsija. Rusija derėjosi su Europos sąjunga, kad išgautų ‘bevizį priėjimą’ prie uosto per Lietuvą. Tai reiškia, kad ir Rusija, ir ES ignoruoja Lietuvos suverenitetą. Ir Rusijos generolai Kaliningrade, kuris yra ne tik uostas, bet ir milžiniškas karinis rajonas, pakartotinai yra išreiškę grąsinimus – kaip lengva būtų peržygiuoti Lietuvą per kelias valandas, jei Lietuva nesuteiks jiems to, ko jie pageidauja.

Savo publikacijose viešojoje Lietuvos spaudoje Vilius Bražėnas, kaip prieš geroką šimtmetį Vincas Kudirka, akino tautiečius vietoje skundimosi tamsa uždegti bent vieną žvakelę, sklaidančią tamsą, vietoje dejavimų dėl

padėties ir skurdo kurti aktyvių piliečių kovotojų prieš tamsą branduolius. Jie turėtų uždegti tiesos žvakes ir žibintus visoje Lietuvoje...

Vilius Bražėnas J.T. Vaižganto mokyklos-muziejaus 20-mečio šventėje 2007 m. rugpjūčio 18 d. Kunigiskėse

Dėl visų didžiausių dabartinių Lietuvos negandų politologas kaltina dabartinius mūsų intelektualus, kurie “akli aplinkai”: “Intelektualų atsiribojimas nuo visuomenės pilietinio švietimo ir nuo Europai tradicinės krikščioniškos dvasios gynimo leido išsakyti įvairios kilmės materializmui ir kosmopolitizmui”, – rašo kitame straipsnyje V. Bražėnas. – “Tautos moralės reikalai, ypač jaunimo auklėjimas, daug kur užleistas Antikristo legionieriams... Yra politologų, kurie skundžiasi, jog esą sunku rasti aiškių skirtumų tarp kairės ir dešinės tradicinių partijų. Tačiau daugelis JAV žymiausių politologų jau seniai teigia, jog dabar varžybos vyksta ne tarp kairės ir dešinės, o tarp globalizmo ir nacionalizmo”.

Ntrs. iš leidinio *Vilius Bražėnas kovotojas už Lietuvos laisvę*

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas Foundation

www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. Įrašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

AI galerija – tai projektas, sukurtas dviejų, dailės ir fotografijos sritis mylinčių ir jas propaguojančių žmonių – Asos ir Igno. Galerijos tikslas – pristatyti menininkų darbus plačiai visuomenei internete. Šiuo projektu skatinsime visuomenės domėjimąsi menu, o menininkams padėsime tapti dar labiau žinomiems ir vertinamiems. Mes norime ir sieksime, kad kiekvienas darbas pasiektų savąjį žiūrovą. Menininkams tai bus atvira erdvė skelbti neribotą skaičių savo darbų visiškai nemokamai. Daugiau informacijos apie projektą – www.aigalerija.lt. Inf.

NUOMONĖS

Sukreivinta politinė sistema

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Kyla klausimas, kur ir kaip buvo paskirstyti Sorošo mestelėti į Lietuvos struktūras 200 milijonų JAV dolerių? Na, ikūrė Atvirą Lietuvos fondą su D. Kuoliu priešaky ir per 20 metų “priperėjo” 20 dukterinių organizacijų – “tolerantais” pradedant ir “Demokratinės politikos institutu” nebaigiant. Na, mestelėjo kiekvienai dukrai po 20 milijonų “kraičio” ir perdengė savo sorošiniu tinklu visas Lietuvoje esančias “šarnyrines” vietas. Tokiu būdu bet koks sprendimas yra reguliuojamas sukčiaus metodu ir tik jo tikslams pasiekti. Iš esmės tai Lietuvos piliečių smegenų plovimo ir valstybės žlugdymo sorošinis tinklas.

Su kultūra ir teisėmis sekėsi lengviau. Per TV langelį visą Lietuvą užliejo tik mafiozų susišaudymais ir stringų demonstravimais. Teisėsauga Sorošo buvo taip stipriai “paglobota”, kad pradedant Teisėjų mokymo centro įsteigimu ir baigiant egzotinėmis kelionėmis “praktiniams užsiėmimams”, nebuvo apsiribota. Rezultatus matome tiek 15 minučių B. Varsacko sprendime, tiek ir V. Pociūno bylos tyrime, tiek bankinių aferų bylų virtuoziskame numarinime. O va, su pilietine visuomene, augančia jos patriotinių jėgų įtaka – kiek kebliau. Ir ne tik Lietuvoje – kuriasi Tautos gelbėjimo partijos visoje ES! Taip kad ES pagrindinis tikslas – naikinti tautines valstybes iki visiško jų išnykimo – akivaizdžiai pataisomos pačių tautų.

Tuo tarpu Lietuvoje valdžios nepatikimumas (nelojalumas) savo valstybėje jau akivaizdų akivaizdžiausias ir visais šonais akis bado (Želigovskio veiklos politinis neįvertinimas,

Zurofo “persona non grata” nepaskelbimas, gėjų demonstracijos leidimas), tiek privilegijų mažumoms suteikimas, pažeidžiant Konstitucijos 28 straipsnį, tiek ir visai negirdėtu dalyku – buvusių okupantų politinių partijų (“Rusų sąjunga” ir “Lenkų rinkimų akcija”) įregistravimu?! Tai politinėje plotmėje.

Ekonomikoje šie kreivi žingsniai įvertinami krizės priedanga pensijų nacionalizavimu ir tuo pačiu metu valstybės įklampinimas į 73 bilijonų skolą! Jokių socialinių garantijų nuo valdžios grobstymo neturi ne tik pensininkai, invalidai, bet ir akademinis jaunimas. Argi ne tokiomis Sorošo “tinklo” pastangomis buvo sukreivinta Lietuvos valdymo politinė sistema, įgalinusi įtvirtinti šalyje “komunistinį kapitalizmą” su visais abiejų sistemų trūkumais ir be jokių prošvaisčių į gerąsias šių sistemų puses bei rezultatus tautai?

Argi tokią padėtį galime vadinti geranoriška (liberalia) tautai valdžia? Deja, tauta jau įvardino šį reiškinį labai dviprasmišku “valdžiažmogių” vardu. Ir kaip besistengtų valdžiažmogiai save vadinti “elitu”, o tautą – minia, šunauja, burokais, kediniais, violetiniais ar garliaviniais, – pilietinė visuomenė tvirtai įsitikinusi, kad svetimas Lietuvai kūnas yra – valdžiažmogiai – ar tai būtų: kitos tautos grafai, ar internacionalinių žmonių bei meilužių vyrai, ar “gerais darbais” besigiriantys, o Lietuvą šimtabilijoninėse skolose skandinantys.

Jie visi tik gražiais žodžiais besidangstantys, tačiau Sąjūdžio programos principines nuostatas trypiantys ir tautą bei valstybingumą naikinantys. Tai jau agresija valstybės viduje, išdavyste vadinama. (Iš straipsnio “Lojalumas”).

* * *

Niekinamas tautiškumas

L. KEROSIERIUS, vilnietis

Mes žinome, kad 2011 metai – Laisvės gyimo ir didžiųjų netekčių atminimo metai. Lietuva skiria didelį dėmesį Nepriklausomybės kovų įprasminimui ir atminimo paminėjimams. Daugeliui žinoma, kad tarp šių svarbių įvykių ypatingai svarbią reikšmę turi 1941 metų Birželio 22-28 dienų sukilimas. Sukilėliai sudarė vyriausybę, išlaisvino Lietuvą nuo sovietų, paskelbė Nepriklausomybės atstatymo deklaraciją ir ėmėsi taikios valstybės misijos. Sukilimas pareikalavo daug aukų – žuvo apie 2700 sukilėlių, tūkstančiai buvo įkalinti, ištremti. Šiemet Lietuva minėjo Birželio sukilimo 70-ąsias metines. Didelio dėmesio susilaukė birželio 21 d. vykęs minėjimas Lietuvos Mokslų akademijos Didžiojoje salėje. Čia dalyvavo tų įvykių dalyviai, partizanai, politiniai kaliniai, tremtiniai, mokslininkai, sąjūdininkai, jaunimas.

Pranešimuose ir diskusijose buvo pasakyta ir pabrėžta, kad Birželio sukilimas – vienas iš svarbiausių Lietuvos Nepriklausomybės kovų tarpinių. Birželio sukilimo dvasia vyravo politinių kalinių ir tremtinių gyvenimuose, 1944-1953 metų partizaniniame kare ir Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio 1949 m. Vasario 16 d. deklaracijoje, sovietinės okupacijos ir komunistinio genocido laikotarpiu. Sąjūdis nepriklausomybės atstatymo kovose naudojo 1941 metų sukilėlių patirtimi.

2011.VI.21 iš Katedros aikštės ir Mokslų akademijos gausus Lietuvos patriotų būrys nužygiavo į Rasų kapines pagerbti žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę. Jaunimo rankose nužudytųjų ministerių, karininkų, dvasi-

ninkų, valstybės veikėjų ir politikų portretai. Didžiausio dėmesio ir pagarbos susilaukė neturintis panašumo pasaulyje atidengtas kenotafas moterims žuvusioms už Lietuvos nepriklausomybę. Skauda širdį, kad Nepriklausomybės laikotarpio ministeriai, valstybininkai ir politikai nepasirūpino, kad prie valstybinių įstaigų būtų pritvirtinti nužudytųjų portretai arba kitaip pagerbti.

Lietuvos politikai ir valdžios elitas dažnai savaip supranta apie iškilių istorinių įvykių datų paminėjimą. Birželio sukilimo 70-mečio minėjimo renginiuose nedalyvavo aukščiausios Lietuvos valdžios institucijos. Aukščiausieji pakylėtieji neišmoko istorijos pamokų (arba ignoruoja), nusigrėžė nuo tų įvykių dalyvių, pažemino Laisvės kovotojus ir šimtus tūkstančių jų rėmėjų, nenusilenkė prie didvyrių kapų, nesikreipė į TAUTĄ. Sostinę valdžiosios partijos rūpinosi tautos išdavikų ir kolaborantų paminklinių skulptūrų išsaugojimu ir pagrindinį dėmesį sutelkė, kad nuo Žaliojo tilto nebūtų nukeldintos sovietinių okupantų skulptūros. Panašių pozicijų laikėsi visų kadencijų prezidentūros, seimai ir vyriausybės. Taip niekinamas tautiškumas ir patriotiškumas. Ant Lietuvos Laisvės aukuro sudėta daugybė aukų. Aukščiausios Lietuvos valdžios institucijos nepasirūpino, kad Lietuvos sostinėje Vilniuje Lukiškių aikštėje būtų pastatytas paminklas Kovojuosiems ir žuvusiems už Lietuvos laisvę. Vilnius yra viena iš nedaugelio pasaulio sostinių, neturinti Laisvės simbolio – pagarbos, susikaupimo ir nusilenkimo vietos. Mes privalome pasirūpinti, kad 1941 m. Birželio sukilimui būtų suteiktas Nepriklausomybės atstatymo statusas.

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”. Kas galite, paremkite juos auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.50%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.20%
5 metų	2.50%
1 metų iškeičiamas	1.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.80%
1 metų	3.10%
2 metų	3.25%
3 metų	3.40%
4 metų	3.60%
5 metų	3.80%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.25%
2 metų	1.60%
3 metų	1.85%
4 metų	2.00%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.50%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.00%
2 metų	1.35%
3 metų	1.60%
4 metų	1.75%
5 metų	2.10%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.75%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.75%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$200,000,000

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SPORTAS

Šiaurės Amerikos lietuvių pirmenybės savo apsilankymu pagerbė ir LR ambasadorius JAV ir Meksikoje Žygimantas Pavilionis (viduryje) Ntr. E. Misevičienės

ŠALFASS tinklinio varžybų nugalėtojai ir prizinininkai (dešinėje – pagrindinis šių metų žaidynių organizatorius Gintautas Garsys) š.m. birželio 3-5 d.d. Worcester, MA

Ntr. E. Misevičienės

Lietuvos bokso ringe stipresni kanadiečiai

Kanados ir Lietuvos boksinių susitikimas Lietuvoje, Ukmergės bokso ringe

Lietuvos bokso ringe vyko kovos su Kanados boksinių rinktine. Tai – atsakomasis kanadiečių susitikimas. Praėjusiais metais Lietuvos boksininkai viešėjo Montrealyje. Ukmergėje vykusiose varžybose vyko aštuonios kovos. Lietuviai iškovojo dvi pergalės, dvi kovos baigėsi lygiosiomis, o keturias pergalės šventė kanadiečiai. Varžybos prasidėjo šeimininkų pergale. Svorio grupėje iki 64 kg Eimontas Vaičiukonis įveikė Paul Dion. Svorio grupėje iki 69 kg Artiomas Valkovas turėjo pripažinti kanadiečio Joshua Ciro pranašumą. Svorio grupėje iki 81 kg kanadietis Veton Arifi nugalėjo Rytį Sutką, dar viena šios

grupės dvikova tarp Stanislovo Sinkevičiaus ir Jonathan Savard baigėsi lygiosiomis. Antrą pergalę Lietuvos komandai iškovojo Tomas Pivorūnas. Svorio grupėje iki 75 kg jis nugalėjo Vincentą Thibault. Svorio grupėje iki 91 kg lietuvis Paulius Zujevas pralaimėjo Bostienui Jolicoeur. Daugiausia žiūrovų palaikymo sulaukė į olimpinių žaidynių programą įtraukto moterų bokso dvikovos. Svorio grupėje iki 64 kg Lietuvos čempionės Vaidos Vaskytės ir kanadietės Saros Kali dvikova baigėsi lygiosiomis. Svorio grupėje iki 67 kg kanadietė Caroline Veyre nugalėjo Aną Staravoitovą.

Inf. ir ntr. DELFI

Diena be automobilio – ar įmanoma Toronte?

Visą savaitę nuo rugsėjo 16 iki 22 dienos Vilniuje vyko Europos judrioji savaitė ir tarptautinė Europos diena “Mieste be savo automobilio”. Tai renginių ciklas, skirtas Tarptautinei dienai be automobilio pažymėti. Šių metų tema – “Alternatyvus judėjimas”. “Diena be savo automobilio!” pirmą kartą buvo organizuota 1998 m. Prancūzijoje. Puikus sumanymas tuoju pat išplito, ir 2000 m. šiame renginyje jau dalyvavo 760 miestų iš 26 Europos šalių. Šiais metais vąjus išsiplėtė ir už Europos ribų: į jį įsitraukė pagrindiniai Argentinos, JAV, Australijos, N. Zelandijos, Tailando ir Taivano miestai. Visų miestų gyventojai buvo raginami bent vieną dieną iškeisti automobilį į dviratį, viešąjį transportą ar po miestą keliauti pėsčiomis. Vilniuje judrioji savaitė vyko jau dešimtą kartą, o tarptautinė Europos diena “Mieste be savo automobilio” organizuojama dvyliką kartą.

Ar galima įsivaizduoti tokį vąjų Toronte, daugiamilijoniniame mieste, kur pagal Kanados statistikos agentūros duomenis kelionė į darbą ir atgal vidutiniškai užima 81 minutę (įskaičiuojami bet kokie kelionės būdai – pėsčio-

mis, dviračiu, miesto ar asmeniniu automobiliu)? Palyginti su 2006 metais kelionėje į darbą ir atgal užtrunkama 1 minutė ilgiau. Torontas jau dabar pagal kelionės į darbą ir atgal trukmę tarp 21 Šiaurės Amerikos miestų užima paskutiniąją vietą, ir, kaip tvirtina prekybos taryba (Trade Council), padėtis dar blogės. Prekybos tarybos vertinimu tokios 80 minučių kelionės miesto ekonomikai kainuoja apie \$6 bln. per metus. Kaimyniniame Montrealyje darbo kelionės laikas – 76 minutės, Los Angeles (JAV) dar mažiau – 55.9 min.

Ką laimėtume, palikę automobilį namuose? Toronte, važiuojant į darbą nuosavu automobiliu, vidutiniškai sugaištama 29 minutes, o miesto viešuoju transportu – 49 min!

Tad suprantama, kodėl atsisaityti automobilio neskubama. Ta pati prekybos organizacija pranašauja, kad per artimiausius 20 metų Toronto gatvėse ir keliuose atsirast dar 1 mln. automobilių; vidutinė į darbą ir atgal kelionė gali siekti iki 2 valandų, jei nebus imtasi ryžtingų sprendimų. Ar galima kaip nors ištrūkti iš tokio užburto rato? Sektinas pavyzdys yra mūsų kaimyninis miestas Niujorkas: čia abipusei kelionei į darbą sugaištama daug mažiau laiko, nes puikiai dirba miesto viešojo susisiekimo tarnyba. Kelionėje į darbą ir atgal mažiausiai laiko praranda Hong Kong gyventojai: 9 iš 10 gyventojų į savo darbas vietas keliauja pėsčiomis, dviračiu ar miesto autobusais.

Pagal *Canadian Press* parengė SK

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI**

**namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.**

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Saulėtekis, nr. 3(26), spalio 2011, Kalgario lietuvių bendruomenės laikraštis, 14 psl. Gausiai iliustruotas leidinys lietuvių ir anglų kalbomis; leidžia KLB Kalgario apylinkės valdyba; pirm. Elvyra Krausas, leidinio sudarytojas Artūras Šalkauskas.

Lithuanian Papers, vol. 25-2011, Tasmanijos universiteto Lietuvių studijų draugijos metraštis, 72 psl. ir viršeliai; red. Algimantas P. Taškūnas, pav. Vincė J. Taškūnas; adresas: P.O. Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006 (Australia); El.paštas: A.Taskunas@utas.edu.au.

Kai išskrenda gandrai

Gandrai išskrenda iš Lietuvos rugpjūčio pabaigoje ir rugsėjo pradžioje. Tačiau išskrenda ir spalio pradžioje, žiūrint koks ruduo. Keistokas antrojo rudens mėnesio pavadinimas. Jis susijęs su tais laikais, kai linamynėse, dar vadinamose jaujose, džiovindavo ir mindavo linų stiebelius. Dabar išauginti ir nurauti linai vežami į linų fabrikus. Spalio mėnesį po pirmųjų šalnų beveik vis dar atšyla orai. Tas metų laikas vadinamas rudens vasara ("Bobų vasara"), kai suverpti mažų vorelių, pavėjuje plaukia laumių plaukai.

Miškuose iš po šarmotų rytmečių pražysta žemuogės ir pamiškių našlaitės. Danguje Venera, Saturnas ir Merkurius bus nematomi. Jupiteris, kaip tikra dangaus puošmena, vidurnaktį žibės aukštai. Marsas antroje spalio pusėje per eis į Liūtą, artėdamas prie šviesiausios žvaigždės vadinamos Regula.

Lietuvoje švenčiama Angelų sargų ir Policijos diena spalio 2. Tradicijos buvo kuriamos ne vieną dešimtmetį. 1918-1924 m. Lietuvoje buvo įkurta milicija. Dirbo milicininkai savanoriai. 1924 m. sausio 1 d. milicija oficialiai pervadinta į policiją. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, 1990 m. buvo priimtas Policijos įstatymas, sukurta ir Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje pašventinta Policijos vėliava, kurioje įrašyti prasmingi žodžiai: "Įstatymas ir teisėtu-

mas". Atkurta ir Policijos diena – spalio 2.

Spalio 4 d. Šv. Pranciškaus ir Pasaulinė gyvūnų diena. Lietuvoje šią dieną skatinama susimąstyti apie gyvūnijos apsaugą. Šv. Pranciškus asyžietis gyveno 1182-1226 m. Italijoje. Atstatė tris Asyžiaus šventoves ir per visą Italiją skleidė tikėjimą. Tai vienas artimiausių lietuviškai dvasiai – krikščionių maldose ir giesmėse šlovino sesę Saulę, brolių Mėnulį.

Pranciškonai – pirmieji įsikūrė Lietuvoje. Žinomas ir "Šv. Pranciškaus varpelis", kuriuo skambindami žemdirbiai apeidavo pasėtus rugių laukus. Liaudyje šv. Pranciškus ir šv. Brigita (spalio 5 d.) laikyti augalų ir gyvulių globėjais.

Spalio 5 d. švenčiama Tarptautinė mokytojų diena. Ją paskelbė UNESCO, siekiant atkreipti dėmesį į svarbų mokytojo darbą. 2001 m. Dekare vyko Pasaulinis švietimo forumas, kuriame dalyvavo 180 valstybių. Forumo iškeltas uždavinys – iki 2015 m. pasiekti, kad kiekvienos valstybės piliečiai gautų pradinį išsilavinimą. Spalio žemė pagelto, nurudo, nurudo miškai, laukai. Į pietus traukia paskutiniai sparnuočių būriai. Jų keliai susikerta Kuršių marių pakrantėse. Tik viena pajūrinė zunda neskuba laukti žiemos. Auga ji pajūrio kopose, kitaip – gyvena smėlynuose. Zunda labai stipri, nebijo jūros vėjų, atlaiko smėlio audras. Tačiau bijo žmogaus, kuris mindo ją ne nepagalvojęs, jog tai stiprybės simbolis. Augalas savo išvaizda gana dekoratyvus.

Spalio 25 švenčiame Konstitucijos dieną. Konstitucija pagrindinis šalies įstatymas, kurio visi mes privalome laikytis ir kuris turi aukščiausią teisinę galią, yra valstybės politinės, teisinės ir ekonominės sistemų pagrindas.

Rasa Norkutė, Klaipėda

JAUNIMO ŽODIS

TORONTO MAIRONIO LIETUVIŲ MOKYKLA

Viršuje: Maironio mokyklos mokytojos su svečiais pranciškonais – Prisikėlimo parapijos klebonu kun. J. Žukausku, OFM, ir iš Lietuvos atvykusiu kun. Algirdu Malakausku, OFM, š.m. rugsėjo 24 d.; apačioje: svečiai iš Lietuvos – kun. Algirdas Malakauskas, OFM, ir pranciškonai – gieda Maironio mokykloje š.m. rugsėjo 24 d.

ES premija – Lietuvos moksleiviui

Europos sąjungos 23-ojo jaunųjų mokslininkų konkurso apdovanojimai paskirti Lietuvos, Airijos ir Šveicarijos atstovams. Vieną iš trijų pirmųjų premijų laimėjo Kauno Stepono Dariaus ir Stasio Girėno gimnazijos vienuoliktokas Povilas Kavaliauskas (vadovė dr. Rita Plančiūnienė), tyrinėjęs naminių musių gyvenimą.

Tarptautinė vertinimo komisija įvertino jaunųjų mokslininkų pateiktus medicinos, kompiuterijos ir inžinerijos sričių projektus. Konkursui buvo pristatyti 37 valstybėse sukurti 87 mokslo ir tyrimų darbai. Laimėtojams paskirtos trys pirmosios po 7000 eurų premijos.

Apdovanojimų išskilmės vyko Helsinkio universitete. Premijas įteikė Suomijos švietimo ir mokslo ministerijos valstybės sekretorius Tapio Kosunen, Europos Komisijos mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktoriaus pavaduotoja Anneli Pauli ir vertinimo komisijos pirmininkė profesorė Maria Ana Viana-Baptista.

Europos sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurso laureatas Kauno Stepono Dariaus ir Stasio Girėno gimnazijos vienuoliktokas Povilas Kavaliauskas

Stažuote į Europos patentų tarnybą Miunchene apdovanotos dar dvi jaunos tyrinėtojos Lietuvos moksleivės Dalia Bartkevičiūtė ir Gailė Tumėnaitė (vadovė Jolanta Žilionienė).

Konkurso dalyviai buvo paskatinti kelionėmis į Tarptautinį jaunųjų mokslininkų seminarą Stokholme, į Tarptautinį jaunimo mokslo forumą Londone bei stažuotėmis į Europos mokslinių tyri-

mų centrus. Helsinkyje konkursas vyksta neatsitiktinai, nes Europos Komisija konkursui kasmet parenka valstybę, atsižvelgdama į joje esančias mokslo ir technologijų institucijų galimybes skirti reikiamą dėmesį jauniems mokslininkams, sudominti juos ir paskatinti tolimesnei veiklai. Europos sąjungos jaunųjų mokslininkų konkursą rengia Europos Komisija. **SK**

Šis bei tas...

- Mąstydamas apie ateitį, nepamiršk ir praeities.
- Jei tylėjimas auksas, tai kodėl visi kalba?

- Didelis raštas – mąstymas prastas.
- Žygdarbiai, deja, matuojami ne žuvusiųjų skaičiumi.
- Visi laimės keliai platus,

deja, ne visi jais moka važiuoti.

- Realybė yra tokia, kai nustoji ja tikėti – ji nedingsta.

Parengė **S. Prakapas**

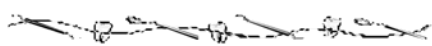
ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEWR ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA
JONAS BUČYS
mirė 2011 m. rugsėjo 28 d., sulaukęs
89 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Jonas imigravo į Kanadą 1947 m., turėdamas tik entuziazmą įsikurti ir aprūpinti savo artimuosius. Jonas susituokė 1953 m. Lieka jo mylima žmona Helga, mieli vaikai Karen (vyras Joe) ir Frank (žmona Beverly). Senelį “Opą” mylėjo du vaikaičiai Lauren ir Michael. Jonas buvo “Leafs” mėgėjas, meškeriotojas ir bitininkas. Augino balandžius ir mėgo skanų maistą. Velionies lankymas buvo šeštadienį, spalio 1 d. Dixon-Garland laidotuvių namuose, 166 Main St. North, Markham (Markham Rd.). Laidotuvių apeigos vyko ten pat sekmadienį, spalio 2, 3 v.p.p., po kurių buvo vaišės. **Inf.**

PADĖKA

AŲA
ANTANAS JANKAUSKAS
1921-2011

Jis buvo medis, lietuviškas ažuolas,
Kol Visagalis pašaukė į amžinybę.

Nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. Audriui Šarkai už maldas laidotuvių namuose, už atnašautas laidotuvių Mišias šventovėje ir palydėjimą į kapines bei apeigas prie kapavietės. Dėkoju Geistautui Špogiui už jautrų giedojimą Mišių metu. Padėka visiems karsto nešėjams ir draugams už užprašytas Mišias už velionį. Dėkoju Pareiškių, Gureckų ir Mačių šeimoms už gėles prie karsto. Ačiū šeimininkei Janinai Gurklienei ir padėjėjoms už pietų paruošimą laidotuvių dalyviams, bei visoms moterims už pyragus. Didžiausia padėka visiems aplankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilio sodyboje. Didelė padėka Toronto Vlodo Pūtvio šauliams Vytautui Pečiuliui ir Alfonsui Stunguriui už atvykimą į laidotuvių namus su šaulių vėliava, už šaulišką pagerbimą, stovėjimą garbės sargyboje maldų metu ir pasakytus jautrius pagarbos žodžius velionies atminimui.

Netektis paliko didelę tuštumą mano gyvenime, kuri bus su manimi, kol Visagalis pašauks ir mane.
Su nuoširdžia pagarba ir dėkingumu –

Stasė Jankauskienė

Nepasidavusi prievartai

Iškeliavo Amžinybėn dar vienas mums brangus žmogus, kuris buvo mūsų tikėjimo, papročių, patriotinių siekių ramstis. Kuris nepasidavė prievartai, melui ir nesusitaikė su okupaciniu režimu. **A.a. Marija Montvilaitė** gimė 1931 m. balandžio 1 d. Vilkaviškio rajone, Opšrūtų kaime. Pirmą kartą ją sutikau 2005 m. pavasarį, ekspedicijos metu, lankydama senąsias Vilkaviškio krašto sodybas.

1948 m. Montvilai buvo apkaltinti kaip nacių rėmėjai ir 10-čiai metų ištremti į Krasnojarsko kraštą. Ištrėmė tėvus, dvi tetas ir Mariją, o brolis ir sesuo liko neišvežti, nes sesuo mokėsi Vilniuje, o brolis gyveno Kybartuose. Tremtiniai sakino pušis neaprėpiamoje taigoje. Grįžę į namus 1958 m. juose rado gyvenančius svetimus žmones. Kadangi aš tuo metu rinkau medžiagą apie Vilkaviškio krašto kryždirbystę, tai natūraliai kalba pakrypo apie kryžių, stovintį priešais namą. Šį kryžių pastatė vienas kunigas savo kunigystės šventimų dieną. Išgirdau pasakojimą apie kun. Kęstutį Brilių, kuris čia kelias vasaras mokėsi pagrindinėje kunigų seminarijoje.

Svarbus yra ir kun. Kęstučio Briliaus liudijimas. 1975-1980 m. mokydamasis pagrindinėje kunigų seminarijoje, nuo 1978 m. iki 1980 m.

A.a. Marija Montvilaitė
Ntr. autorės

kai kuriais laikotarpiais gyvendavo Vilkaviškio rajone, Opšrūtų kaime, Marijos Montvilaitės sodyboje. Neakivaizdinė seminarija buvo įsteigta slapta, be sovietų valdžios leidimo. Joje mokėsi saugumo sukliudyti įstoti į oficialiąją kunigų seminariją klierikai. Kun. K. Briliui teko kelis pusmečius gyventi Montvilaitės sodyboje, gėrėtis jos dvasingumu, patriotizmu, brandžia katalikybe ir dosniu vaišingumu. Kunigystės šventimus K. Brilius sėkmingai gavo 1980 m. gruodžio 8 dieną. Mariją globojo ir ja nuolatos rūpinosi jos sesuo Onutė Danutė Dautartienė bei jos vaikai – Marija Virkietienė ir jos šeima bei rezisierius ir parlamentaras Julius Dautartas.

Š.m. birželio 25 d. Vilkaviškio kraštas neteko Marijos Montvilaitės. Tai sukrėtė ir su-

jaudino žmones, su kuriais ši pasiaukojanti patriotė susidurdavo ir jiems visokeriopai padėdavo. Į paskutinę kelionę palydėti Marijos Montvilaitės atvyko kunigas Kęstutis Briilius, kuris kartu su Alksnėnų parapijos klebonu Antanu Kereišiu aukojo Mišias. Jų metu žymus lietuvių muzikos atlikėjas Vilhelmas Čepinskas griežė smuiku.

Atsisveikinti su Marija atvyko Vilkaviškio rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus pavaduotojas Evaldas Janulionis, gausus būrys Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos Vilkaviškio skyriaus narių ir visas Opšrūtų kaimas. (Su-trumpinta.) **TSŽ**

Aušra Mickevičienė,
Vilkaviškio krašto muziejaus
vyr. fondų saugotoja

Turner & Porter

L Aidotuvių Namai

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**WE ARE MOVING TO A
BIGGER LOCATION IN
BRAMPTON**

27 SELBY RD., BRAMPTON, ON L6W 1K5

For free pick up in your area*
please call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

or email to pysanka.inc@gmail.com

*Certain restrictions apply

\$3.00 off COUPON For 1 parcel **\$3.00 off**

Lietuvoje veikia katalikiški tinklalapiai:
www.lkbkronika.lt, www.partizanai.org ir www.maceina.lt. Inf.

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu

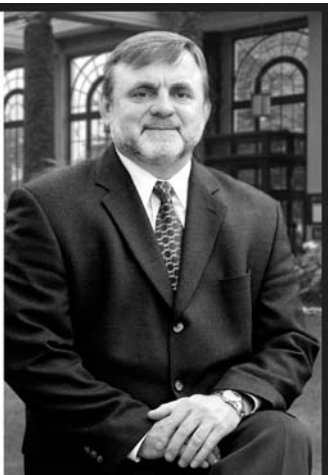
Tel. tiesiogiai: 416-568-1604
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

ROYAL LEPAGE

**Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

MALONIAI KVIEČIAME ATsilankyti Į MINĖJIMĄ-KONCERTĄ

„Dainuojų Lietuvą kaip džiaugsma

š.m. spalio 23, sekmadienį, 2 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W., Toronto

Poeto JUSTINO MARCINKEVičIAUS GYVENIMAS, KŪRYBA
IR JO REIKŠMĖ LIETUVOS ATGIMIMUI

PASKAITA SU VAIZDAIS – R. Žemaitytė-De Iuliis

POETO KŪRINIUS ATlieka:

N. Augutis, A. Biondi-Adomaitytė, V. Dzemonaitė, M. Gabrys,
D. Paškauskaitė, R. Simonaitienė, L. Sližauskienė, G. Spogis
ir Muzikos grupė „Viltis“, vad. V. Ramanausko

Įėjimas – prašoma auka \$10. Po koncerto – vaišės.

Rengia – LN Kultūros komisija, talkinant KLB Toronto apylinkės valdybai

Premijos už nuopelnus visuomenei

Paskirtos teisingos gyven-
senos (The Right Livelihood)
premijos, dar kitaip vadina-
mosios Nobelio premijos ant-
rininkės. Šią premiją įsteigė
1980 metais Švedijos-Vokietijos
geradarys Jacob von Uex-
kell; ji skiriama tiems pasaulio
žmonėms, kurių gerų darbų ir
nuopelnų visuomenei ne-
svarsto Nobelio premijų ko-
mitetas. Šiemetines premijas
nutarta skirti Jacqueline
Moudeina (Čadas) už nuo-
seklų ir ilgametį žmogaus teis-
ių gynimą Afrikoje ir teisin-
gumo siekį buvusio žiauraus
diktatoriaus prezidento His-
sene Habre aukoms. Komite-
to nuomone, teisę į šį apdova-
nojamą pelnę ir JAV Tennes-
see valstijoje dirbanti akušerė
ir sveikos gyvensenos advo-
katė Ina May Gaskin. Ji, pa-
naudodama šiuolaikinės me-
dicinos žinias ir liaudies me-
dicinos patirtį, padėjo be papil-
domų priemonių ateiti į pa-

saulį daugiau kaip 1,000 nauja-
gimių, užtikrindama motinoms
gerą savijautą ir sveikatą, mo-
kydama ir motinas, ir bendra-
darbes, kurioms patikėta rū-
pintis būsimosiomis motino-
mis ir naujagimiais. Dar vie-
nas šios premijos laureatas –
Ispanijoje (Barcelona) esanti
nepelno organizacija „Grū-
dai“. Ši organizacija gina visų
kraštų mažų ūkių savininkus
nuo plėšrių savanaudiškų di-
delių verslovių, kurios supirki-
nėja pusvelčiui ūkininkų žemes
ir bando nustatyti jiems
naudingas grūdų supirkimo
kainas. Visi trys apdovanotieji
pasidalins \$205,000 skirtą pre-
miją.

Paskatinamoji premija pa-
skirta Kinijos gyventojui
Huang Ming, saulės energijos
gavybos entuziastui. Premijos
bus įteikiamos Švedijos parla-
mente gruodžio 5 dieną, likus
5 dienoms iki Nobelio pre-
mijų įteikimo iškilmų. **SK**

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo san-
taupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų ins-
titucijų bei organizacijų yra jau 60 metų sulaukę *Tėviškės ži-
buriai* – plačios apimties savaitraštis. Iškeldama tautiečiai į
anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesti ir to-
liau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės
paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlai-
doms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus pras-
minga parama ir visai lietuviškai veiklai.

Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd.,
Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El. paštas:
tevzib@rogers.com.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

IŠ LIETUVOS SPAUDOS

• Žagarės mieste surasti XIX šimt. pusrūsiai su laip-
tais, apyvokos daiktais. Ma-
noma, kad čia vykusio prekyba;
taip pat surasta XIII šimt. žal-
varinė segė.

• Rugsėjo 1-osios proga
Šiaulių universitetas su to uni-
versiteto gimnazija surengė vi-
suomenei muzikinę programą
“Vivat Alma Mater”. Pabrėžia-
mas siekis švietimo institucijoms
labiau bendradarbiauti.

• Lietuvos keliuose šie-
met eismo nelaimėse jau žuvo
134 žmonės; pernai per pus-
metį – 116. Sakoma, kad ne-
įmanoma pateikti vienos bend-
ros išvados, kodėl daugėja žū-
vančiųjų.

• Kaune planuojama at-
naujinti sovietų okupacijos
metu statytus daugiabučius,
kartu ir juos aptarnaujančius
vamzdynus, nes jie jau gali bū-
ti supuvę.

• Praeitymis metais iš kai-
mo į užsienį išvyko apie
20,000 žmonių; iš kaimo į
miestus – 17,000. Kaimams
tuštėjant nyksta ir kai kurių
vietovių pavadinimai.

• Floristas Modestas Va-
siliauskas Kauno restorane
“Senieji vartai” pristatė 60
kilogramų sveriantį, 120 cm
aukščio bokalą, apklijuotą
7000 alaus butelių kamšteliais,
papoštą gėlėmis; juokavo,
kad iš jo tik Žydrūnas Savic-
kas tegalėtų atsigerti, nes nie-
kas kitas jo nepakeltų.

• Lietuvos seimas nutarė
neleisti parduoti žemės užsie-
niečiams dar bent iki 2014 m.
balandžio 30 d. Lietuva, sto-
dama į Europos sąjungą, buvo
pažadėjusi leisti parduoti žemę
užsieniečiams. Procesas buvo
atidėtas septyneriems metams.

• Svarbiausių Lietuvos
institucijų valdininkai anglų
kalbos mokytis vykdavo į “tu-
ristų rajoną” vadinamą Maltą.
Tai sudarydavo neigiamą įspū-
dį. Seimo pirmininkė Irena
Degutienė mokymąsi nukrei-
pia į Londoną.

TORONTO

Anapilio žinios

• Spalio 2, sekmadienį, pakrikštyta Steve ir Maikos (Drešerytės) Gergereau dukrelė Liucija-Klara.

• Spalio 7, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Magdalena Juozaitienė, 92 m. amžiaus.

• Prašome registruoti vaikučius pasirošimo pamokoms Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramentams, kurie bus teikiami 2012 metais. Pirmajai komunijai vaikučiai turi būti bent 7 m. amžiaus 2012 metais, o Sutvirtinimo sakramentui – bent 12 m. amžiaus. Sekmadieniais galima registruotis krikštijoje, o kitu metu – skambinti klebonijon tel. 905 277-4320. Pamokos prasidės lapkričio mėnesį. Janina Dzemionienė ruoš vaikučius Pirmajai komunijai, o Vida Valiulienė ir Julija Valiulytė – jaunimą Sutvirtinimo sakramentui.

• Rudeninė kapinių lankymo diena bus spalio 30, sekmadienį. Pamaldos vyks Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Mokyklinis autobusas maldininkus veš nuo „Vilniaus rūmų“ 2 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą dieną sekmadieninėms Mišioms važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

• Spalio 30, kapinių lankymo dieną, mūsų KKK moterų draugijos skyrius su skulpt. Kęstučiu Kesminu rengia Rudens meno parodą, kurios atidarymas bus po 10 v.r. Mišių.

• Anapilio knygyne platinama naujausia žurnalo *Lithuanian Heritage* laida. Galima įsigyti knygelių vaikučiams, įvairių garsaploksčių bei vaizdoploksčių, automobiliams lietuviškų lipinukų, kalėdinių atvirukų, o kapinių lankymo dienai – žvakučių.

• Mišios spalio 16, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Leonardą ir Blanche Grabošus; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, spalio 16, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Veroniką Mikolaitienę ir Danutę Sidarkevičienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 15, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Ignacą Vilimą.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukoją A. Tamošauskienė (a.a. Danos Tamošauskaitės atminimui).

A.a. Teklės Sekonienės atminimui jos vyras Adolfas Tėviškės žiburiams aukoją \$100.

A.a. Jono Karaliūno atminimui Žibutė Vaičiūnienė Tėviškės žiburiams aukoją \$25.

IŠNUOMOJAMAS 1 kambario butas su balkonu Vasagoje prie upės, gražioje ir saugioje vietoje. Netoli parduotuvių. Geras susisiekimas autobusu. Ideali vieta pensininkams. Skambinti tel. 705 888-0633.

“HEIDELBERG INN” motelyje Collingwood mieste išnuomojami kambariai slidinėjimo sezonui. Nuolaida rezervuojantiems ilgesniam laikui. Tik 10 min. iki Blue Mountains. Teirautis tel. 705 446-5165.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Kviečiame vaikus ir jaunuolius užsirašyti Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pamokoms. Pirmajai komunijai priimame vaikus nuo 7 m. amžiaus, Sutvirtinimo sakramentui nuo 8 skyriaus. Suaugusiems, norintiems priimti šiuos Sakramentus, bus organizuojamos atskiros klasės. Registruotis galima tel. 416 533-0621 arba el.paštu: resparishoffice@gmail.com. Pirmas besiruošiančių sakramentams susitikimas įvyks spalio 16 d.

• Organizuojama maldininkų kelionė į Šventąją žemę ateinančių metų kovo 6-15 d.d. Kelionės kaina \$1,999. Norinčius vykti prašome užsirašyti parapijos raštinėje iki spalio mėnesio pabaigos. Daugiau žinių apie tai spalio 30 d., 11.45 v.r. susitikime su kelionės direktoriumi. Prašome dalyvauti!

• Pradedant spalio 9 d. Jaunų šeimų sekcija organizuoja sekmadienines pamokėles vaikams. Vaikučiai bus pakviesti susirinkti pamokslu metu atskirame kambaryje, kur jiems paprastai bus paaškinami tos dienos skaitiniai, turės galimybę juos vaidinti ar kaip kitaip įdomiai susipažinti su Šv. Raštu. Vaikučiai bus sugrąžinti tėveliams tuoj po pamokslu ir tikinčiųjų maldos – aukų rinkimo metu. Prašome tėvelius leisti savo vaikus į šiuos užsiėmimus. Kreiptis į Oną Stanevičiūtę-Mills, 416 459-5639, arba onute@hotmail.com. Jaunimą, kuris norėtų padėti (pvz. dėl “community service hours”), prašoma susisiekti su Ona.

• Spalio 8 d. Santuokos sakramentą priėmė Keriana Levišauskaitė su Gefrey Costa.

• Praeitą savaitę Krikšto sakramentą priėmė Kipras Leskauskas ir Sofija Zownir.

• Praeitą savaitę palaidota a.a. Genovaitė Kuchalskienė ir a.a. Marija Bulvičienė. Yra miręs a.a. Algimantas Simanavičius, 83 m., paliko žmoną Rūtą, sūnų Antaną ir dukras Liną ir Rasą (su šeima), brolius Petrą Lietuvoje ir kun. Augustiną, OFM. Laidotuvės ketvirtadienį, spalio 13, iš mūsų šventovės. Yra žuvęs a.a. Silvija Klibingaitė, paliko dukrą Lorelei su šeima, mamą Džęją Klibingaitienę, seseris Lili Steer, Anitą Wasowicz ir Roziną Reed su šeimomis. Laidotuvės penktadienį, spalio 14, iš mūsų šventovės. Yra miręs a.a. Vytautas Tamulaitis, 59 m. Paliko žmoną Nijolę, dukrą Lianą, mamą Marytę, seserį Vidą Dailydienę su šeima. Laidotuvės šeštadienį, spalio 15, 10 v.r. iš mūsų parapijos.

• Mišios sekmadienį, spalio 16: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už Skrinkų ir Arštikaičių šeimų mirusius; 11 v.r. už a.a. Ireną Bičiūnienę, už a.a. Oną Beresnevičienę, už a.a. Mariją Skučienę.

Sendraugių ateitininkų ir Prisikėlimo parapijos rengiama diskusija parapijos kavinėje įvyks šeštadienį, spalio 22, 3 v.p.p. (ne 7 v.v. kaip anksčiau skelbta). Diskutuosime Katalikų tikėjimą. Diskusijoms vadovaus ses. Ignė Marijošiūtė. Lauksime visų!

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį giesmės, maldos ir Šv. Rašto skaitymo pamaldos įprastu laiku – 11.15 v.r. Jas ves Petras Šturmas.

• Moterų draugija praneša, kad šių metų Padėkos puota įvyks sekmadienį, lapkričio 13; bilietus platina Irma Šturmienė, 905 274-3529.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį LN pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje. Bare “Lokys” bus galima paragauti lietuviško alaus ir pažūrėti lietuviškų tiesioginių transliacijų. Kviečiame visus.

• Lietuvių Namai ieško ūkvedžio dirbti nepilnu laiku. Teirautis tel. 416 532-3311.

PAŠTO VĖLAVIMAS

Pastaruojų laiku labai pablogėjo pašto pristatymas, taigi ir *Tėviškės žiburiai* daug kam vėluoja arba visai nepristatomi. Leidėjai prašo skaitytojus įsidėmėti, kad visi laikraščiai išsiunčiami kiekvieną antradienį (trečiadienį – tik po ilgo savaitgalio, kai pirmadienis yra šventė) iki 12 v.d. Kanados skaitytojams išvežami į pašto įstaigą “Gateway” (Mississauga) o specialus kurjeris “Delivery Net” paima ir išsiunčia į JAV ir į užjūrius, tačiau susiduriama su panašiais vėlavimais JAV pašte ir kitur. Skambinant Kanados pašto tel. nr. 1-800-267-1177, galima pranešti apie laikraščio vėlavimą. Siūlome dar vieną tel. nr. 1-877-683-5895. Čia reikės klausyti ir spausti 1, kad išgirdus pasirinkimus anglų kalba; tada automatui išvardinus sritis, spausti 5, po to 4 – tai linija nusiskundimams. Jeigu bus prašoma duoti bylos (ticket) nr., jis yra 101482435. Kviečiame visus, kuriems TŽ vėluoja, susirasti savo vietinę pašto stotį ir skambinti ten, o taip pat ir pateiktais tel. numeriais. Atsiųskite žinutę angliškai el. paštu tevzib@rogers.com su savo adresu ir gavimo data. “Normalus” pristatymas turėtų būti per 4 darbo dienas.

Jūsų dalyvavimas patiems atsiliepiant į pašto įstaigą bus įrodymas ir suteiks stipresnį balsą mūsų prašymams. Tikimės, kad padėsite *Tėviškės žiburiams* ir visiems prenumeratoriams šiuos sunkumus pašalinti.

Leidėjai – Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 20 d., ALKA patalpose, 37 Mary Crest Dr., Putnam CT, nuo 1 v.p.p. iki 6 v.v. LKMA tikslas – sujungti katalikų pasaulėžiūros lietuvių mokslininkus įvairiose mokslo srityse, siekiant mokslo ir krikščioniškosios minties vientisumo, viešinant narių mokslinį darbą bei padedant nariams moksliniame darbe. Suvažiavimą atidarys pirmininkė Mirga Girniuvienė. Programoje mokslinius pranešimus skaitys dr. Aleksas Gedminas, dr. Aldona Lingertaitienė, dr. Andrius Kazlauskas, N. Girniūtė. Turintys klausimų yra prašomi kreiptis tel. 978 692-4625 ar el. p. mgirnius@hotmail.com.

MONTREAL

Aušros Vartų parapijos žinios

Žvejų-medžiotojų klubo “Nida” tradiciniai “Octoberfest” pietūs ruošiami lapkričio 6 d. po Mišių Aušros Vartų parapijos salėje. Auka \$15, studentams – \$5.

Aušros Vartų parapijos metinė šventė – Literatūros vakaras – bus lapkričio 19, šeštadienį. Iškilmingos Mišios šventovėje 5 v.p.p. Po to 6 v.v. salėje Literatūros vakaras. Dalyvaus programoje rašytojas, 4 knygų autorius Antanas Šileika ir poetas Ray Filip-Filipavičius. Bus šilta vakarienė, loterija.

A.a. Algirdo Lapino atminimui aukotojų *Vaiko tėviškės namų* sąrašė praleistos dvi pavardės: Regina Piečaitienė aukoją \$20 ir C.L. Ritz \$100. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Elzbieta draugija pradėjo rudens veiklą sekmadienį, spalio 9 po Mišių. Pirmininkė Antoinette Brilvičienė pasveikino susirinkusius, padėkojo narėms ir svečiams, kurie prisidėjo prie bufeto. Kleb. kun. Paulius Mališka sukalbėjo maldą už nares ir jų šeimos narius, kurie mirę per paskutinius keturius mėnesius. Tai Vincas Markauskas, Mark Bernotas, Wanda Pundzienė, Anne Kreivienė, Peter Astrauskas ir Juozas Žitkauskas. Draugijos ir visų vardu klebonas sveikino Šv. Onos draugiją ir jų komitetą šimtmečio proga, dėkojo už gražiai paruoštą šventę liepos 24 d. Pasveikino ir paminėjo nares, gimusias spalio mėnesį, palaimino draugijos komiteto paruoštus valgius ir svečius. Loteriją laimėjo Warren Snowden ir Diane Liepinaitytė-Ruzilo. Sekretorė Vida Lietuvninkaitė perskaitė gimtadienius nuo birželio iki gruodžio mėn. Antanas ir Matilda (Mickie) Tautkai tą sekmadienį atšventė 68 metų vedybų sukaktį. Klebonas kun. P. Mališka pakvietė visus padainuoti *Ilgiausių metų* Tautkams ir visoms narėms gimtadienio proga. Šv. Elzbieta atleidai bus paminėta lapkričio mėnesį.

Sekmadienį, spalio 30, parapijos komitetas ruošia lengvus pietus paminint grybų sezoną. Kviečiame visus dalyvauti.

Šv. Onos draugija paruos priešpiečius sekmadienį, lapkričio 13, po Mišių. Kviečiame nares ir svečius dalyvauti. **VL**

Sekmadienį, spalio 9, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos Šv. Elzbieta draugija paruošė lengvus pietus ir sušaukė posėdį. (Iš k.) Angela Šlekienė (narė 51 metus), Dana Mozūraitienė (narė 52 metus), pirmininkė Antoinette Brilvičienė, klebonas kun. Paulius Mališka, Mickie Tautkienė (vicepirmininkė, švenčia 68 metų vedybų sukaktį), Albina Astrauskienė (narė 54 metus ir buvusi pirmininkė) Ntr. V. Lietuvninkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Paieškojimas

Zita Daunorienė, gyv. Kaune, Lukšio 19-25 (tel. 8600-14082), ieško savo pusbrolio Vyto Vasiliausko. Tėta Michalina Vasiliauskienė, gyvenusi Montrealyje, Box 310, Ahuntic, H3L 3NB. Ryšiai nutrūko 2008 m. liepos mėnesį. Ieškomas pusbrolis Kvebeko prov. nebegyvena. Rašyti ieškotojos adresu.

Leidėjų nutarimu, kylant įvairioms išlaidoms ir mažėjant aukoms, *Tėviškės žiburiių* skelbimų kainos nuo š.m. lapkričio 1 d. bus \$9.50 už vieną inčą (2.5 cm) per vieną skiltį. Kviečiame paremti savaitraštį pridėdami \$0.50 už kiekvieną spausdintą puslapio www.tevzib.com, kuriame skelbėjai išvardinami verslo žinyne.